

COMMENTAAR EN OPMERKINGEN BIJ HET
ONTWERP VAN AANGEPASTE STAATSBEGROTING
VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2006

Verslag goedgekeurd in de algemene
vergadering van het Rekenhof van
15 mei 2006

INHOUDSOPGAVE

Blz.

INLEIDING	3
DEEL I – Algemene Toelichting	4
1. Algemene evolutie van de begroting	5
2. Gehanteerde macro-economische parameters	5
3. Uitgestelde maatregelen	6
4. Afgestane, toegekende en toegewezen ontvangsten	6
DEEL II – Ontwerp van Rijksmiddelenbegroting	8
1. Fiscale ontvangsten	9
2. Niet-fiscale ontvangsten – FOD Kanselarij van de eerste minister	10
DEEL III – Ontwerp van algemene uitgavenbegroting	11
Hoofdstuk I -Secties van de algemene uitgavenbegroting	12
1. Sectie 02 – FOD Kanselarij van de Eerste Minister	12
2. Sectie 03 – FOD Budget en Beheerscontrole	13
3. Sectie 04 – FOD Personeel en Organisatie	14
4. Sectie 05 – FOD Informatie- en Communicatietechnologie	15
5. Sectie 12 – FOD Justitie	16
6. Sectie 14 – FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	17
7. Sectie 16 – Ministerie van Landsverdediging	18
8. Sectie 17 – Federale Politie en Geïntegreerde Werking	23
9. Sectie 18 – FOD Financiën	25
10. Sectie 19 – Regie der Gebouwen	27
11. Sectie 21 – Pensioenen	29
12. Sectie 23 – FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg	31
13. Sectie 24 – FOD Sociale Zekerheid	33
14. Sectie 25 – FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu... 34	34
15. Sectie 32 – FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie	36
16. Sectie 44 – POD Maatschappelijke integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie	37

17	Sectie 46 – Wetenschapsbeleid	39
18	Sectie 51 – Rijksschuld	40
Hoofdstuk II - Terugbetalings- en toewijzingsfondsen.....		41
DEEL IV – Sociale Zekerheid		44
1.	Globaal Beheer van de werknemers.....	45
2.	Globaal Beheer van de zelfstandigen	53
3.	Maatregelen in de sector van de gezondheidszorgen	56

INLEIDING

Krachtens de bepalingen van artikel 16 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit deelt het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers zijn commentaar en opmerkingen mede waartoe het ontwerp houdende aanpassing van de begroting van de Staat voor het begrotingsjaar 2006¹ aanleiding geeft.

Het wetsontwerp houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting en het wetsontwerp houdende eerste aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 2006 werden ingediend op 30 april 2006. De Algemene Toelichting bij de aanpassing van de begrotingen van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 2006 werd ingediend op 28 april 2006.

¹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001 (Algemene Toelichting), DOC 51 2449/001 (Rijksmiddelenbegroting), DOC 51 2450/001 (Algemene Uitgavenbegroting).

DEEL I - ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemene evolutie van de begroting

Bij de begrotingscontrole wordt door de regering uitgegaan van een overschot van 0,1 % van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor de federale overheid, net zoals bij de initiële begroting. De stijgende rentelasten worden daarbij gecompenseerd door de stijgende fiscale ontvangsten.

De primaire uitgaven dalen met circa 140 miljoen euro, hetzij 0,5 %, voornamelijk door de lager geraamde inflatie. Dit heeft hoofdzakelijk gevolgen voor de secties Pensioenen (-1,9 %) en Sociale Zekerheid (- 1,2 %). Daarnaast dalen ook de uitgaven van Landsverdediging in belangrijke mate (- 1,8 %) door de opgelegde besparingen (cf. de commentaar bij sectie 16 van de Algemene Uitgavenbegroting).

Het vorderingensaldo (0,0 %) voor de globale overheid blijft ongewijzigd ten opzichte van de initiële begroting. Daarbij dient wel vermeld dat de terugbetaling van de taks op de beursverrichtingen en de taks op de aflevering van effecten aan toonder ingevolge het arrest van het Hof van Justitie van 15 juli 2004 en de uitbetaling van een bedrag van 120 miljoen euro aan de slachthuizen (cf. ook de commentaar bij sectie 25 van de Algemene Uitgavenbegroting) het vorderingensaldo van de jaren 2003 en 2004 negatief zal beïnvloeden conform de ESR-regeling 95. De globale (negatieve) impact van beide correcties wordt geraamd op 250 miljoen euro.

2. Gehanteerde macro-economische parameters

In vergelijking met de initiële begroting worden de hypothesen omtrent de evolutie van een aantal macro-economische variabelen herzien. Terwijl de reële groeiraming van het BBP gehandhaafd blijft op het niveau van de initiële begroting, ondergaan met name het indexcijfer van de consumptieprijzen (en de gezondheidsindex) alsook de verwachte intrestvoet belangrijke wijzigingen.

Ondanks de versnelling van de economie gedurende het eerste kwartaal van 2006 en de verhoging van de groeiraming door sommige onderzoeksinstituten werd tijdens de begrotingscontrole de raming van de groei van het BBP behouden op 2,2 % op jaarbasis. Deze raming beantwoordt aan het voorzichtigheidsbeginsel, daar het niet uitgesloten is dat de sterke stijging van de olieprijs en de stijging van de koers van de euro een negatieve invloed zullen uitoefenen gedurende de volgende kwartalen.

De inflatie, gemeten aan de hand van het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen, wordt thans geraamd op 1,8 % tegenover 2,9 % bij de initiële begroting. Deze lagere raming wordt verantwoord door de verwachte gematigde ontwikkeling van de loonkosten per product, de meer beheerste evolutie van de olieprijs en een nieuwe samenstelling van de korf van producten. De herziening van het inflatiecijfer leidt enerzijds tot een besparing op sommige uitgaven (uitgaven inzake ambtenarenlonen, sociale uitkeringen, dotaties aan de deelstaten,...) doch anderzijds ook tot een vermindering van inkomsten (belastingen en sociale bijdragen)².

² Het globale (netto-) effect wordt in de Algemene Toelichting niet becijferd.

In vergelijking met het tijdstip³ waarop het planbureau de economische begroting opmaakte, waarin het de macro-economische variabelen vastlegt waarop de voorliggende aangepaste rijksmiddelenbegroting en uitgavenbegroting gebaseerd zijn, is de olieprijs sterk gestegen. Bij de begrotingscontrole werd een inflatiebuffer van circa 53 miljoen euro aangelegd.

De interestlasten werden herberekend rekening houdend met de gestegen rente⁴. Dit leidt tot een geraamde extra uitgave van 69 miljoen euro op kasbasis en 355 miljoen euro op economische basis.

3. Uitgestelde maatregelen

Aan uitgavenzijde werden sommige punctuele problemen doorgeschoven naar een volgende begrotingscontrole. Het Rekenhof verwijst hier naar zijn commentaar bij de individuele secties van de Algemene Uitgavenbegroting en bij de sociale zekerheid (dienstencheques).

Aan ontvangstenzijde worden de budgettaire implicaties van een aantal fiscale maatregelen voorlopig evenmin herhaald (cf. de commentaar bij de aangepaste Rijksmiddelenbegroting).

4. Afgestane, toegekende en toegewezen ontvangsten

De algemene toelichting van het ontwerp van begrotingsaanpassing geeft in verschillende tabellen in detail de totale ontvangsten van de Staat, de aan de andere overheden afgestane, toegekende en toegewezen ontvangsten en de rijksmiddelenontvangsten weer⁵.

Het Rekenhof merkt op dat deze tabellen⁶ duidelijk alle aan de sociale zekerheid toegewezen ontvangsten dienen op te nemen.

Het stelt in dat verband vast dat het bedrag van de opbrengst van de belasting van de voordelen bekomen bij de toekenning van aandelenopties⁷, geraamd op 35,8 miljoen euro, niet in de vermelde tabellen voorkomt, evenmin als de voorafneming van 1,5 miljoen euro op de jaarlijkse belasting op de verzekeringsverrichtingen⁸.

³ Februari 2006.

⁴ Er wordt thans uitgegaan van een rentevoet van 2,99% in vergelijking met 2,26% bij de initiële begroting voor de korte termijn (3 maand) en met een rentevoet van 3,86% tegenover 3,36% bij de initiële begroting voor de lange termijn (10 jaar).

⁵ Parl. St., Kamer, Doc 51 2448/001, blz. 103 e.v..

⁶ Tabellen VIa, VIb en VIc, ibidem blz. 104-109.

⁷ Artikel 46, van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen.

⁸ Artikel 66, §3sexies, van de programmawet van 2 januari 2001.

Wat de toegekende accijnzen betreft, dienen de ontvangsten uit accijnzen op de verkoop van tabaksfabrikaten⁹, de accijnzen op tabak¹⁰ en de verpakkingsbijdrage¹¹ afzonderlijk te worden vermeld.

De bijzondere socialezekerheidsbijdrage die door de administratie van de directe belastingen wordt geïnd, wordt bovendien enkel geïdentificeerd in tabel I.3.1 “Evolutie van de overdrachten ten laste van de begroting van de federale overheid aan de sociale zekerheid 2005-2006”¹².

⁹ Artikel 66, § 5, van de programmawet van 2 januari 2001 voorziet in een voorafneming van 62,5 miljoen euro op de ontvangsten van de tabaksfabrikaten.

¹⁰ Artikel 67ter, van de programmawet van 2 januari 2001 bepaalt dat 32,5 % van de opbrengst van de accijnzen op tabak wordt toegekend aan het RIZIV.

¹¹ Artikel 67quinquies, van de programmawet van 2 januari 2001 voorziet in een voorafneming van 130 miljoen euro op de ontvangsten van accijnzen en van met de accijnzen gelijkgestelde taksen.

¹² Parl. St., Kamer, Doc 51 2448/001, blz. 124.

DEEL II - ONTWERP VAN AANPASSING VAN
DE RIJKSMIDDELENBEGROTING

1. FISCALE ONTVANGSTEN

1.1. Maatregelen getroffen tijdens de initiële begrotingsopmaak

De initiële begroting voor het jaar 2006 voorzag een aantal nieuwe en belangrijke fiscale maatregelen waaronder de fiscale regularisatie, de notionele intrestaftrek, de heffing op kapitalisatiebeveks die voor meer dan 40 % in vastrentende waarden beleggen en de belasting op verzekeringsproducten van de takken 21 en 23.

Het Rekenhof merkte in dit verband op dat noch de algemene toelichting noch de rijksmiddelenbegroting enige toelichting verstrekt bij de precieze draagwijdte, de toepassingsmodaliteiten en de berekeningswijze van de opbrengst van deze maatregelen¹³.

Het Rekenhof stelt vast dat deze ramingen bij de begrotingscontrole niet werden gewijzigd, ofschoon voor sommige maatregelen reeds in zekere mate informatie beschikbaar¹⁴ is die een meer verfijnde raming mogelijk maakt.¹⁵

Het ontwerp van rijksmiddelenbegroting bevat dienaangaande geen bijkomende toelichting.

1.2. Actieplan inzake fiscale fraudebestrijding

In het kader van de aanpassing van de begroting werd tevens een actieplan inzake fiscale fraudebestrijding aangekondigd. De maatregelen die werden goedgekeurd, omvatten sectorale onderzoeken (in de telecomsector, de bouwsector, de transportsector, de internethandel, de sector van spelen en weddenschappen, en met betrekking tot de tweede verblijven in het buitenland), wetgevende maatregelen tegen het misbruik van rechtspersonen, en diverse andere maatregelen. De globale opbrengst werd geraamd op 380 miljoen euro, als volgt te verdelen:

- sectorale onderzoeken: 150 miljoen euro
- maatregelen tegen het misbruik van rechtspersoonlijkheid: 150 miljoen euro
- overige maatregelen: 80 miljoen euro

Noch de algemene toelichting noch de rijksmiddelenbegroting bevatten elementen over de gehanteerde parameters en de berekeningswijze.

Het Rekenhof dringt bijgevolg nogmaals aan op een betere verantwoording van de geraamde opbrengst van de fiscale maatregelen in de parlementaire documenten.

¹³ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 54-55.

¹⁴ Deze informatie wordt door de FOD Financiën beschouwd als voorlopig en voor intern gebruik. Het Rekenhof kon hier geen inzage van krijgen.

¹⁵ De ramingen bij de initiële begroting werden opgemaakt zonder dat de concrete modaliteiten van deze maatregelen vaststonden.

2. NIET – FISCALE LOPENDE ONTVANGSTEN - FOD KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER

De geraamde ontvangsten voor het Fonds voor Externe Communicatie bestemd voor de financiering van informatie-en communicatieopdrachten ontwikkeld door de Algemene Directie Externe Communicatie worden behouden op 300.000 euro.

De reële te verwachten ontvangsten liggen evenwel beduidend hoger. Zo bedragen de nog te ontvangen bijdragen van de gemeenschappen in het kader van de inbreng in het kader van de festiviteiten rond 175 jaar Belgische onafhankelijkheid en 25 jaar federalisme meer dan 1 miljoen euro.

DEEL III – ONTWERP VAN ALGEMENE
UITGAVENBEGROTING

HOOFDSTUK I – SECTIES VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

SECTIE 02 - FOD KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER

1. Programma 02.31.1-Externe communicatie

Het ordonnanceringskrediet van het Fonds voor Externe Communicatie wordt gehandhaafd op 369.000 euro. Het Rekenhof wijst er op dat het totaal aan schuldvorderingen die bij de bevoegde dienst waren ingediend en die ten laste vallen van dit fonds, in de loop van de maand maart reeds 1,2 miljoen euro bedroeg. Bijgevolg zijn de geraamde uitgaven onderschat.

2. Programma 02.32.1-Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging

In zijn commentaar en opmerkingen bij het ontwerp van staatsbegroting voor 2006¹⁶ heeft het Rekenhof er op gewezen dat de kredieten inzake administratieve vereenvoudiging niet voldoende waren verantwoord.

Luidens het antwoord van de Minister van Begroting¹⁷ zou tegen de begrotingscontrole 2006 een overzichtstabel worden opgemaakt met de door het Rekenhof gevraagde gegevens.

Het Rekenhof stelt evenwel vast dat in de verantwoording bij het eerste aanpassingsblad voor 2006 dergelijke informatie niet is opgenomen.

¹⁶ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 63.

¹⁷ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 147 – 149.

SECTIE 03 – FOD BUDGET EN BEHEERSCONTROLE

1. Programma 03.31.1 – Opstart van het project FEDCOM

De verantwoording bij de algemene uitgavenbegroting bevat geen precieze informatie aangaande de timing van realisatie van het project FEDCOM. Naar aanleiding van het onderzoek van de initiële begroting voor het begrotingsjaar 2006 heeft het Rekenhof al opgemerkt dat de realisatie van dit project met vertraging verloopt ten opzichte van het initieel vooropgestelde tijdschema.

Verdere vertragingen in de procedure¹⁸ hebben tot gevolg dat de ordonnanceringskredieten voor de werkings- en investeringsuitgaven voor het project naar aanleiding van de begrotingscontrole aanzienlijk worden verminderd.¹⁹

De inwerkingtreding van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat werd door het koninklijk besluit van 20 december 2005²⁰ uitgesteld tot 1 januari 2007. Door de verdere vertraging die het project FEDCOM oploopt, is deze datum niet haalbaar.

2. Programma 03.41.1 – Provisieele kredieten

Het provisioneel krediet ter dekking van allerhande uitgaven wordt verhoogd van 51,8 miljoen euro tot 141,7 miljoen euro.

In de verantwoording bij de aangepaste uitgavenbegroting wordt het gewijzigd krediet niet toegelicht. De Algemene Toelichting²¹ bevat wel een opsomming van de beoogde maatregelen. Gelet op het budgettair belang van deze basisallocatie verdient het aanbeveling om de precieze finaliteit van de diverse maatregelen en de berekeningswijze van de diverse samenstellende delen in de verantwoording nader toe te lichten²².

¹⁸ De onderhandelingen met de (overblijvende) inschrijvers werden zopas opgestart, waar het oorspronkelijk de bedoeling was om de opdracht te gunnen tijdens de eerste helft van 2005.

¹⁹ Het gesplitst ordonnanceringskrediet voor de werkings- en investeringsuitgaven daalt van 10 miljoen euro tot 5,8 miljoen euro. Dit wordt weliswaar gedeeltelijk gecompenseerd door een verhoging van andere basisallocaties (31.01.11.03 en 31.01.12.01) die de aanwerving van personeel en experts voor het project beogen.

²⁰ In uitvoering van artikel 498 van de programmawet van 27 december 2004.

²¹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2048/001, blz. 116.

²² Behoudens voor de inflatiebuffer waarvoor het bedrag van 53,4 miljoen euro wordt vooropgesteld.

SECTIE 04 – FOD PERSONEEL EN ORGANISATIE

1. Verantwoording van de kredieten

In zijn commentaar bij het ontwerp van staatsbegroting voor het jaar 2006 heeft het Rekenhof opgemerkt dat de verantwoording die bij de krediettabellen van de FOD Personeel en Organisatie werd verstrekt, ontoereikend en weinig transparant was²³. De Minister van Begroting heeft in haar antwoord dienaangaande gesteld dat het niet mogelijk is de in een bepaald jaar uit te voeren projecten nog nauwkeuriger te detailleren zolang de vastleggingen voor het voorgaande jaar nog niet zijn afgesloten²⁴.

Het Rekenhof stelt echter vast dat in de verantwoording van het eerste aanpassingsblad voor 2006 nog geen bijkomende informatie terzake is opgenomen.

2. Speciaal fonds bestemd tot dekking van de uitgaven aan te gaan door de FOD Personeel en Organisatie (P&O) met het oog op de bevoorrading in drukwerken, bureaubenodigdheden, brandstoffen, meubilair, kledingstukken, enz. van de verschillende ministeriële departementen en andere openbare diensten

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat in de loop van de maand december 2005 een deel van de opbrengsten van de effectiseringsoperatie, ten belope van 55 miljoen euro, met betrekking tot de invordering van de achterstallige belastingsschulden gestort werd in het speciaal fonds van de FOD Personeel en Organisatie opgenomen in artikel 63.01.A²⁵. Tijdens de begrotingscontrole werd beslist dat de FOD P&O in dit kader werkt in opdracht van en voor rekening van de FOD Financiën en dat een bedrag van 40 miljoen euro kan worden aangewend voor een betere werking van dit departement.

Het Rekenhof wijst er op dat deze sommen zodoende worden onttrokken aan de raming van de primaire uitgaven.

²³ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 65.

²⁴ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 151.

²⁵ Speciaal fonds bestemd tot dekking van de uitgaven aan te gaan door de FOD P&O met het oog op de bevoorrading in drukwerken, bureaubenodigdheden, brandstoffen, meubilair, kledingstukken enz. van de verschillende ministeriële departementen en andere openbare diensten (wet van 14 juli 1951 houdende de buitengewone begroting van 1950).

SECTIE 05 – FOD INFORMATIE– EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE

Programma 05.31.1 – Informatie- en communicatietechnologie

Naar aanleiding van het onderzoek van de initiële begroting 2006 heeft het Rekenhof er op gewezen dat de kredieten opgenomen voor projecten inzake e-government niet voldoende waren verantwoord²⁶.

In de verantwoording bij het ontwerp van staatsbegroting 2006 was aangekondigd dat bij de begrotingscontrole 2006 een overzicht zou worden gegeven van de realisaties gedurende 2005 en van de concrete projecten voor 2006²⁷. Ook de Minister van Begroting heeft toegezegd dat er bij die gelegenheid een synthetisch overzicht zou worden gegeven met de door het Rekenhof gevraagde inlichtingen²⁸.

Het Rekenhof stelt echter vast dat deze informatie in de verantwoording bij het eerste aanpassingsblad van de begroting nog niet is opgenomen. De verantwoording bevat enkel een algemene bepaling die stelt dat de FOD Informatie- en communicatietechnologie zich ertoe verbindt een duidelijk en becijferd overzicht van haar planning (“rolling forecast”) op te stellen²⁹.

²⁶ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 66-67.

²⁷ Parl. St., Kamer, DOC 51 2044/003, blz. 134.

²⁸ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 151.

²⁹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2450/002, blz. 42.

SECTIE 12 – FOD JUSTITIE

Wettelijke bepaling 2.12.1

In het ontwerp houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2006 is een nieuwe wettelijke bepaling ingelast³⁰. Ze moet toelaten de kosten van gerechtsdeurwaarders die zijn geprefinancierd door de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, te betalen ten laste van de kredieten bestemd voor de uitvoering van overeenkomsten inzake internationale samenwerking³¹.

De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders schiet aan haar leden namelijk de kosten voor in verband met internationale kennisgevingen en betekeningen van gerechtelijke en buitengerechtelijke akten in burgerlijke zaken. Daarna recupereert ze die sommen bij de aanvragers in het buitenland.

Het toegekende krediet zou overeenstemmen met de niet-ingevoerde achterstallen op het einde van het jaar 2005.

Het Rekenhof heeft vragen bij de redenen waarom dergelijke uitgaven ten laste van de rijksbegroting worden ingeschreven, aangezien die kosten niet het gevolg lijken te zijn van een tussenkomst vanwege de Staat of een andere publiekrechtelijke rechtspersoon. In voorkomend geval zou aan de tenlasteneming van die uitgaven een passende en permanente wettelijke basis moeten worden gegeven.

In bijkomende orde stelt het Rekenhof vast dat de hiervoor uitgekozen basisallocatie niet de geëigende is, daar ze essentieel dient voor de internationale gerechtelijke samenwerking in strafzaken.

³⁰ Artikel 2.12.1.

³¹ Basisallocatie 40.41.12.32, waarvan de kredieten worden verhoogd met 49.000 euro tot 237.000 euro.

SECTIE 14 – FOD BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

1. Groeipad van de uitgaven inzake ontwikkelingssamenwerking

Het Rekenhof stelt vast dat de initieel toegekende enveloppe voor ontwikkelingssamenwerking niet wordt aangepast. Het wijst er op dat uit berekeningen van het departement blijkt dat een bijkomend bedrag vereist is van ruim 40 miljoen euro teneinde de voor het jaar 2006 vastgelegde norm³² van 0,50 % van het bruto nationaal inkomen te halen.

Tijdens het begrotingsconclaaf werd beslist deze problematiek te verschuiven naar een volgende begrotingscontrole en een werkgroep te belasten met een evaluatie van de realisaties en de projecties voor 2006, met inbegrip van de schuldkwijtscheldingen.

2. Verplichte bijdragen aan de Verenigde Naties

Ingevolge de toepassing van het ankerprincipe is er een achterstand ontstaan in de betaling van internationale bijdragen aan de Verenigde Naties, inzonderheid in het kader van de missies voor vredeshandhaving. Deze achterstand werd door het departement geraamd op circa 20 miljoen euro.

Voorlopig werden te dien einde nog geen bijkomende kredieten toegekend. Het Rekenhof stelt vast dat een grondige evaluatie van deze problematiek werd uitgesteld tot de volgende begrotingscontrole. In afwachting werd wel reeds beslist om de ordonnanceringsdrempel inzake de ankerdoelstelling voor 2006 voor de FOD Buitenlandse Zaken te verhogen met nagenoeg 4,4 miljoen euro.

3. Programma 14.42.0 – Bestaansmiddelenprogramma voor diplomatieke en consulaire posten en posten voor samenwerking

Op grond van wetsbepaling 2.14.4 van de initiële begroting voor het jaar 2006 worden de uitgaven in verband met de werkings-en investeringskosten van de Belgische diplomatieke en consulaire posten en van de vaste vertegenwoordigingen bij de internationale organismen vereffend door voorschotten en nadien geregulariseerd op de daartoe bestemde begrotingskredieten.

Een te regulariseren bedrag van 14,2 miljoen euro werd evenwel verschoven naar een volgend aanpassingsblad.

³² Het groeipad werd wettelijk vastgelegd in de programmawet van 24 december 2002.

SECTIE 16 – MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING

1. Algemene tendens van de begroting van het Ministerie van Landsverdediging

De maatregelen die door de regering werden genomen ter gelegenheid van de begrotingscontrole hebben voor het Ministerie van Landsverdediging tot gevolg dat de niet-gesplitste kredieten en de ordonnanceringskredieten dalen met 49,3 miljoen euro³³. Deze kredieten bedroegen voor 2006 initieel 2.737,0 miljoen euro en bedragen na de begrotingsaanpassing nog 2.687,7 miljoen euro.

De personeelskredieten nemen ten opzichte van de initiële begroting toe met 6,5 miljoen euro. De werkingskredieten, met inbegrip van de activiteitsgebonden uitgaven³⁴, dalen met 4,7 miljoen euro. De investeringskredieten nemen af met ruim 51 miljoen euro, hetgeen een daling van 14,4 % inhoudt ten opzichte van de initiële begroting 2006. De variabele kredieten³⁵, tenslotte, ondergaan geen wijzigingen.

Tabel – Verhouding personeelskredieten, werkingskredieten, investeringskredieten en variabele kredieten (niet-gesplitste kredieten en ordonnanceringskredieten)

(in miljoenen euro)

	2006 (ini)	2006 (aang)	verschil	verschil in % t.o.v. 2006 (ini)	% t.o.v. totaal 2006 (aang)
personeel	1.653,4	1.659,9	6,5	0,4	63,1
werking	667,8	663,1	-4,7	-0,7	25,2
investerings	359,2	308,1	-51,1	-14,4	11,7
totaal excl. variabele kredieten	2.680,3	2.631,0	-49,3	-1,9	100,0
variabele kredieten	56,7	56,7	0,0	0	
totaal incl. variabele kredieten	2.737,0	2.687,7	-49,3	-1,8	

Opnieuw kan worden vastgesteld dat de verhouding tussen de kredieten geenszins evolueert in de richting van de doelstellingen nagestreefd in het Strategisch Plan 2000-2015 en het Stuurplan Defensie 2003, waarin wordt aangegeven dat Defensie op termijn wenst te komen tot een verhouding van 50% personeelskredieten, 25% werkingskredieten en 25% investeringskredieten.

³³ Inclusief de bijkomende vermindering met 20 miljoen euro waartoe werd beslist tijdens het begrotingsconclaaf.

³⁴ Het betreft bijkomende premies en vergoedingen voor prestaties, bijvoorbeeld in het kader van buitenlandse operaties. Zij omvatten de zogenaamde “intensieve diensten”, de risicocoefficiënt (gevaarpremie), de weekendtoelagen en de zeevaarttoelagen. Deze kredieten worden aangerekend op de basisallocaties voor personeelskredieten (code 11), maar worden functioneel beschouwd als werkingskredieten.

³⁵ Deze zijn bestemd voor werking en investeringen.

2. Personeelskredieten

De personeelskredieten blijven toenemen, ondanks de intenties en maatregelen om deze structureel te doen dalen en ondanks de daling van het aantal effectieve personeelsleden en van het gemiddeld budgettair effectief (GBE)³⁶.

Voor 2006 werd het legercontingent³⁷ vastgesteld op maximaal 41.538 militairen³⁸. Uit onderstaande tabel blijkt dat Defensie ruimschoots beneden dit aantal blijft (nl. 39.483) en wat betreft de personeelsaantallen in de richting evolueert van de doelstellingen uit het Strategisch Plan en het Stuurplan, waarin tegen 2015 de afbouw van de personeelseffectieven tot 35.000 militairen en 2.725 burgers wordt vooropgesteld.

Zowel ten opzichte van het Stuurplan 2003 als ten opzichte van de initiële begroting nemen het aantal effectieve personeelsleden en het GBE af.

Tabel – Evolutie van de personeelseffectieven en het GBE in 2006 en 2007

Voltijdse Equivalenten op 1 januari	2006					2007			
	Stuurplan 2003	initiële begroting	Aangepaste begroting	Variatie t.o.v. Stuurplan	Variatie init./ aangep. Begroting	Stuurplan 2003	Objectief	Variatie t.o.v. Stuurplan	Variatie t.o.v. aangep. begroting 2006
militair personeel	39.650	39.550	39.483	-167	-67	39.294	38.888	-406	-595
burgerpersoneel	2.522	2.489	2.243	-279	-246	2.387	2.527	140	284
Totaal	42.172	42.039	41.726	-446	-313	41.681	41.415	-266	-311
GBE									
militair personeel	39.363	39.291	39.194	-169	-97	38.914	38.482	-432	-712
burgerpersoneel	2.455	2.557	2.407	-48	-150	2.392	2.547	155	140
Totaal	41.818	41.848	41.601	-217	-247	41.306	41.029	-277	-572

Bron: Ministerie van Landsverdediging

Ten opzichte van de initiële begroting neemt het aantal effectieve personeelsleden af met 313 en het GBE met 247. Uit de ramingen in de verantwoording bij de personeelskredieten blijkt dat verwacht wordt dat deze tendens zich verderzet in 2007.

³⁶ Dit is het personeelsaantal, rekening houdend met de aanwervingen en vertrekken op jaarbasis.

³⁷ Wet van 21 december 2005 tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 2006.

³⁸ Militairen van het reservekader en jobstudenten niet inbegrepen.

Ondanks de gestage afname van het militair personeel en het GBE blijven de totale personeelskosten toenemen. Dit is in belangrijke mate het gevolg van de veroudering van het personeel, de revalorisatie van barema's, en enkele nieuwe initiatieven³⁹.

Op algemene wijze stelt het Rekenhof vast dat zonder belangrijke structurele maatregelen de doelstellingen bepaald in het Strategisch Plan en het Stuurplan, die voor de periode 2006-2015 een vermindering van de personeelskosten op jaarbasis met ongeveer 1,3 % impliceren, niet kunnen worden gehaald.

In de beleidsnota van de Minister van Landsverdediging voor 2006 wordt in het streven naar een vermindering van de personeelskosten het zogenaamde Gemengde Loopbaan Concept (GLC)⁴⁰ naar voor geschoven. Op dit ogenblik is er evenwel nog geen raming van de budgettaire implicaties van het GLC⁴¹.

3. Programma 16.50.2 - Vernieuwing van de uitrusting en de infrastructuur en programma 16.50.4 - Internationale verplichtingen

Het Rekenhof stelt vast dat, tengevolge van de budgettaire beperkingen die tijdens de begrotingscontrole werden opgelegd, de ordonnanceringskredieten bestemd voor de investeringsprogramma's aanzienlijk zijn verminderd. De vastleggingskredieten daarentegen werden verhoogd.

In het programma 16.50.2 – Vernieuwing van de uitrusting en de infrastructuur nemen in het luik *infrastructuur* de gesplitste vastleggingskredieten toe met 30,1 miljoen euro, terwijl de gesplitste ordonnanceringskredieten afnemen met 9,6 miljoen euro.

Voor het luik *uitrusting* nemen de gesplitste vastleggingskredieten toe met 95,6 miljoen euro en nemen de gesplitste ordonnanceringskredieten af met 42,6 miljoen euro. De vastleggingskredieten voor het Programma voor Investerings in Defensie en Veiligheid (PIDV)⁴² worden aanzienlijk verhoogd omwille van het doorschuiven van een aantal geplande investeringen van 2005 naar 2006.⁴³ Op dit ogenblik bedragen voor het PIDV de vastleggingskredieten (926,1 miljoen euro) reeds meer dan het vijfvoud van de ordonnanceringskredieten (173,5 miljoen euro). Rekening houdend met de noodzakelijke aanzuivering van het vastleggingsencours, zullen de ordonnanceringskredieten vanaf 2007 bijgevolg in belangrijke mate dienen te worden verhoogd.

³⁹ Bijvoorbeeld maatregelen op het vlak van outplacement.

⁴⁰ Daarmee wordt oudere militairen de mogelijkheid geboden ofwel over te gaan naar een burgerstatuut, ofwel een geïndividualiseerd professioneel reconversieprogramma te volgen, ofwel hun loopbaan verder te zetten als militair.

⁴¹ Behoud van verworven voordelen, revalorisatie van bepaalde personeelscategorieën, creatie van bijkomende graden,...

⁴² Basisallocatie 50.21.13.74.

⁴³ Dit is onder meer het geval voor de Armoured Infantry Vehicles (AIV), waarvoor op 22 maart 2006 een eerste vaste schijf van 138 voertuigen ter waarde van 404,4 miljoen euro werd vastgelegd.

Daarnaast wordt binnen programma 16.50.4 - Internationale verplichtingen voor 2006 ook de vastlegging van het programma Air Ground Surveillance (AGS) gepland, hetgeen luidens de verantwoording een bedrag van 19,6 miljoen euro vertegenwoordigt, terwijl de ordonnanceringskredieten op de betrokken basisallocatie afnemen met 13,9 miljoen euro. In functie van de noden zal de vermindering van de ordonnanceringskredieten in de loop van het jaar worden gecompenseerd via een grotere aanwending van de opbrengsten uit verkoop.

In haar antwoord op de opmerkingen van het Rekenhof bij de initiële begroting 2006 gaf de Minister van Begroting aan dat “de toename van de ordonnanceringsmiddelen voor grote investeringen in uitrusting een feit zal zijn zodra de programma’s van het investeringsplan voor Defensie en Veiligheid 2004-2007 zullen zijn vastgelegd”⁴⁴. Voor zover de volgende jaren geen structurele verhoging van de begrotingsenveloppe van defensie wordt doorgevoerd en in de mate dat de personeelskredieten niet structureel afnemen, is een zeer strikte bewaking van de beschikbare ordonnanceringsmarge noodzakelijk om het hoofd te bieden aan de verbintenissen, aangegaan in 2006 en vroeger. Vanaf 2015 zal overigens een aanzienlijk deel van de ordonnanceringsmiddelen moeten worden besteed aan het contract A-400M⁴⁵.

Voor het investeringsprogramma van defensie acht het Rekenhof het aangewezen dat een onderbouwd meerjarenprogramma zou worden voorgelegd, waaruit blijkt dat het vastleggingsencours voldoende wordt geschraagd door overeenkomstige ordonnanceringskredieten. Zoals reeds opgemerkt bij de initiële begroting 2006 blijft het ook aangewezen in de verantwoording een nadere toelichting op te nemen, waarin de relatie tussen de meerjarenramingen van het PIDV en de jaarlijkse investeringscijfers in de begroting beter tot uiting komt.

Gelet op het huidige niveau van de investeringkredieten blijft het, in het licht van de doelstellingen van het Strategisch Plan en het Stuurplan voor Defensie, aangewezen dat de opbrengsten uit de verkoop van overtollig materieel, waren en munitie en de opbrengsten uit de verkoop van onroerende goederen kunnen worden gemaximaliseerd en met de nodige snelheid geïnd, teneinde voldoende ondersteuning te bieden aan het investeringsprogramma.⁴⁶ In haar antwoord op de commentaar van het Rekenhof bij de initiële begroting voor het jaar 2006 gaf de Minister van Begroting aan dat Defensie een bijzondere aandacht moet besteden aan het intensifiëren van de verkoop van overtollige uitrusting en infrastructuur, ter compensatie van de opgelegde besparingsmaatregelen⁴⁷.

De toegewezen ontvangsten ondergaan echter geen wijzigingen ten opzichte van de initiële begroting 2006, evenmin als de overeenkomstige kredieten op de begrotingsfondsen,

⁴⁴ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 158.

⁴⁵ Vastlegging in 2001 ten belope van 1,1 miljard euro (aankoop van 7 transportvliegtuigen Airbus A400M).

⁴⁶ Dit werd door het Rekenhof reeds opgemerkt bij het ontwerp van Staatsbegroting voor 2006 (Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 79).

⁴⁷ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 157-158.

bestemd voor investeringsuitgaven⁴⁸, waardoor de aanzienlijke daling van de gewone investeringskredieten vooralsnog niet wordt gecompenseerd via de toegewezen ontvangsten.

4. Programma 16.50.5 - Inzet

De kredieten van dit begrotingsprogramma wijzigen niet ten opzichte van de initiële begroting (55,5 miljoen euro).

In zijn commentaar bij de initiële begroting 2006 merkte het Rekenhof reeds op dat de kosten voor de buitenlandse operaties de laatste jaren zijn opgelopen en dat het initieel ingeschreven krediet steevast ontoereikend bleek te zijn⁴⁹.

In haar antwoord kondigde de Minister van Begroting aan dat met betrekking tot de buitenlandse operaties een raming zou worden voorgelegd van de totale kosten, de verdeling ervan over de verschillende begrotingsprogramma's alsook de kostprijs van de belangrijkste operaties⁵⁰. De verantwoording bij de aangepaste begroting bevat evenwel geen informatie dienaangaande.

Uit de beleidsnota 2006 van de Minister van Landsverdediging blijkt alvast dat de deelname aan militaire operaties zal worden voortgezet, voornamelijk wat betreft operaties waaraan andere Europese naties deelnemen (in de Balkan, Afghanistan en Centraal-Afrika), dat België ook het principe van de NATO Response Force (NRF) in 2006 blijft onderschrijven, en dat ook een engagement wordt opgenomen ten aanzien van het Europees systeem van snelle reactiestrijdkrachten (EUBG). Daarnaast blijft de deelname aan opdrachten B-FAST voorzien.

De militaire aanwezigheid in het buitenland blijft ook in 2006 op het niveau van 2005 (gemiddeld 800 personen).

Zonder de raming betreffende de diverse operaties, zoals aangekondigd door de Minister, kan niet worden beoordeeld of de huidige kredieten uitgetrokken op programma 16.50.5 al dan niet toereikend zijn⁵¹.

⁴⁸ Basisallocaties 50.21.13.81 en 50.31.13.82.

⁴⁹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 79-80. Zo dienden zowel in 2003, in 2004 als in 2005 de kredieten van programma 16.50.5 ter gelegenheid van de begrotingscontrole te worden verhoogd (in 2003 met 19 miljoen euro; in 2004 met 25,2 miljoen euro en in 2005 met 6,3 miljoen euro). In 2004 werd bovendien een administratieve kredietoverdracht ten belope van 19,4 miljoen euro (opbrengst Bierset) doorgevoerd van de programma's 16.50.2 - Vernieuwing van de uitrusting en de infrastructuur en 16.50.4 - Internationale verplichtingen naar programma 16.50.5.

⁵⁰ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 158.

⁵¹ Op datum van 18 april 2006 waren er reeds voor 32,3 miljoen euro vastleggingen en voor 24,5 miljoen euro ordonnancerings uitgaven uitgevoerd ten laste van de (niet-gesplitste) kredieten van programma 16.50.5.

SECTIE 17 – FEDERALE POLITIE EN GEÏNTEGREERDE WERKING

1. Stijving van een begrotingsfonds door niet-gesplitste kredieten

In afwijking van artikel 45, § 1, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit machtigt artikel 2.17.2 van het onderhavige ontwerp van aanpassing de overdracht van niet-gesplitste kredieten naar het begrotingsfonds ingeschreven onder programma 17.45.1 (Fonds voor prestaties tegen betaling). De aldus overgedragen bedragen zouden overeenstemmen met de inhoudingen op de dotaties toegekend aan de politiezones als deze nalaten te betalen wanneer het interventiekorps wordt ingezet.

Krachtens artikel 45, § 1, van de bovenvermelde gecoördineerde wetten kunnen de begrotingsfondsen niet worden gestijfd door kredieten van de algemene uitgavenbegroting. Dit verbod wil inzonderheid vermijden dat kredieten die normaal zijn onderworpen aan de annaliteit van de begroting, van jaar tot jaar kunnen worden overgedragen wegens de bijzondere aard van de fondsen.

Het Rekenhof wijst erop dat de geplande budgettaire afwijking gemakkelijk zou kunnen worden vermeden door de invoeging van de bovenvermelde inhoudingen bij de voor dat fonds bestemde ontvangsten. Het stelt voor de organieke wet van het fonds in die zin te wijzigen .

2. Programma 17.90.2 – Federale steun en geïntegreerde werking

Onder dit begrotingsprogramma worden de middelen gegroepeerd die bestemd zijn om de uitgaven te dekken voor een zeker aantal steunactiviteiten die door de federale politie worden georganiseerd ten voordele van de politiezones en die er moeten toe bijdragen de werking van de geïntegreerde politie te bevorderen.

Toen het ontwerp van initiële begroting voor het jaar 2006 werd ingediend, had het Rekenhof erop gewezen dat het ontbreken van passende verantwoordingen het niet mogelijk maakte te bepalen hoe de kredieten van dat programma (circa 17 miljoen euro) zouden worden verdeeld over de voornaamste projecten die in 2006 moeten worden gerealiseerd, inzonderheid in het licht van de beslissingen die werden genomen in de buitengewone Ministerraden van 30 en 31 maart 2004⁵².

De minister had in haar antwoord onderstreept dat de concrete tenuitvoerlegging van de projecten en de timing ervan opnieuw moesten worden geëvalueerd. De minister voerde ook aan dat, om aan dit euvel te verhelpen, aan het Rekenhof een gemotiveerde en gedetailleerde verantwoordingsnota zou worden bezorgd. Het Rekenhof zou bovendien regelmatig op de hoogte worden gehouden⁵³. Deze laatste voorwaarde werd tot nu toe nog niet vervuld.

⁵² Parl. St. Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 82.

⁵³ Idem, blz. 159.

Daar geen nieuwe verantwoordingen als bijlage bij deze aanpassing zijn gevoegd, behouden de opmerkingen die het Rekenhof had geformuleerd naar aanleiding van de analyse van de initiële begroting 2006 nog steeds hun volle actualiteitswaarde.

SECTIE 18 – FOD FINANCIEN

1. Programma 18.70.0 – Patrimoniumdocumentatie

Organiek fonds betreffende de betaling van de voorschotten inzake de alimentatievorderingen

De programmawet van 11 juli 2005⁵⁴ heeft een organiek fonds opgericht voor het toekennen van voorschotten op alimentatievorderingen overeenkomstig de wet van 21 februari 2003⁵⁵.

Het ontwerp van begrotingsaanpassing 2006 trekt het variabel krediet van het fonds⁵⁶ op tot 15 miljoen euro. De stijging met 10 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting wordt gerechtvaardigd door de projectie van de behoeften van het fonds voor heel het jaar op basis van het ritme van de uitgaven in de loop van de eerste twee maanden van 2006⁵⁷.

De raming van de voor dat fonds bestemde ontvangsten, naar aanleiding van de aanpassing, is daarentegen slechts met 0,125 miljoen euro gestegen tot 1,225 miljoen euro⁵⁸.

Een bijzondere wettelijke bepaling heeft het fonds bovendien gemachtigd om een debetpositie van 10 miljoen euro te vertonen⁵⁹. Deze machtiging wordt in het onderhavige ontwerp van aanpassing op 20 miljoen euro gebracht⁶⁰.

Het Rekenhof herinnert eraan dat het naar aanleiding van de commentaar en opmerkingen die het had toegezonden aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingevolge het onderzoek van het ontwerp van initiële rijksbegroting voor het jaar 2006, had opgemerkt dat de machtiging voor zo'n omvangrijke debetpositie die niet door technische redenen was gerechtvaardigd, in strijd was met de principes die gelden inzake de stijving en de uitgaven van begrotingsfondsen. Die fondsen moeten worden gestijfd door ontvangsten die speciaal worden bestemd voor hun werking en de uitgaven ervan mogen niet groter zijn dan die ontvangsten⁶¹.

⁵⁴ Artikel 45 van de wet.

⁵⁵ Zoals gewijzigd door de programmawet van 22 augustus 2003.

⁵⁶ Het gaat om basisallocatie 70.03.83.02.

⁵⁷ Het gaat om de uitgaven geordonnanceerd van 16 januari tot 14 februari 2006 ten belope van 2,4 miljoen euro. Sedert het fonds is gestart met de betaling van de voorschotten, nl. vanaf 1 oktober 2005 tot 18 april 2006, werden aldus 7,2 miljoen euro geordonnanceerd.

⁵⁸ Hoofdstuk 18, § 2, artikel 06.01 van het ontwerp van rijksmiddelenbegroting – Terugvordering van alimentatiegelden (lopende niet-fiscale ontvangst).

⁵⁹ Algemene uitgavenbegroting 2006, artikel 2.18.3.

⁶⁰ Artikel 2.18.1.

⁶¹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 83.

De toestand van het begrotingsfonds blijft een zwaar debet⁶² vertonen. Indien zou blijken dat dat begrotingsfonds niet in staat is over voldoende bestemde ontvangsten te beschikken voor het dekken van de uitgaven⁶³, dient een structurele oplossing te worden uitgewerkt.

2. Programma 18.40.0 – Beheersorganen (bestaansmiddelen)

Ter compensatie van een vermindering met 2,7 miljoen euro van de ordonnanceringskredieten bestemd voor de aankoop van containerscanners⁶⁴ kon een verhoging met hetzelfde bedrag worden uitgevoerd op de ordonnanceringskredieten voor de uitgaven in het raam van Coperfin⁶⁵. Het Rekenhof merkt op dat die verrichting wordt gerechtvaardigd door het argument dat de facturen met betrekking tot het jaar 2005 betaald moeten kunnen worden. Die facturen zijn blijven openstaan in uitvoering van het “ankerprincipe” dat sedert 2002 is ingevoerd⁶⁶.

⁶² Namelijk 2,1 miljoen euro op 31 december 2005 en volgens de projecties 15,9 miljoen euro op 31 december 2006. Dat bedrag houdt rekening met de ontvangst van 1,4 miljoen euro die in 2005 voor het fonds werd bestemd, in tegenstelling tot de tabel van de kredieten die als bijlage bij het onderhavige ontwerp van aanpassing is opgenomen.

⁶³ Het kan echter niet gaan om dotaties die zijn bepaald in de programmawet van 11 juli 2005 en die in strijd zijn met het principe van de stijving van de begrotingsfondsen door bestemde ontvangsten : commentaar en opmerkingen van het Rekenhof over het ontwerp van initiële begroting 2006, Parl. St., Kamer, Doc 51 2043/003, blz. 83.

⁶⁴ Basisallocatie 80.02.74.06.

⁶⁵ Basisallocaties 40.02.12.08 – Werkingskosten en 40.02.74.08 – Investeringsuitgaven.

⁶⁶ Voor 2005 : de omzendbrief van 19 december 2005, BC/430/2005/21 van de FOD Budget en Beheerscontrole.

SECTIE 19 – REGIE DER GEBOUWEN

1. Oprichting van een BEVAK

Naar aanleiding van zijn commentaar bij de initiële begroting had het Rekenhof opgemerkt dat de verantwoording bij de uitgavenbegroting weinig concrete informatie bevat over de geplande oprichting van een vastgoedbeleggingsmaatschappij met vast kapitaal (BEVAK). Inzonderheid werd er op gewezen dat er voor deze operatie geen kosten-batenanalyse werd uitgevoerd en dat het niet duidelijk is welke gebouwen in de BEVAK zullen worden ondergebracht.

De verantwoording bij de aangepaste uitgavenbegroting bevat dienaangaande weinig bijkomende informatie. Het Rekenhof stelt vast dat nog steeds onduidelijkheid bestaat over verschillende aspecten.

Ofschoon tijdens de ministerraad van 28 april 2006 reeds een eerste lijst werd goedgekeurd van gebouwen die aan de BEVAK zullen worden overgedragen⁶⁷, werd over een groot aantal gebouwen waaronder gerechtsgebouwen, gevangenissen en musea nog geen beslissing genomen. Ook over de concrete reorganisatie en de nieuwe rol van de Regie der Gebouwen⁶⁸ en de toekomst van de NV SOPIMA bestaat op dit ogenblik nog geen volledige duidelijkheid.

2. Consultancykosten

De ministerraad van 24 februari 2006 besliste een vastgoedadviseur aan te stellen die de Regie der Gebouwen moet begeleiden bij de oprichting van de BEVAK. De Ministerraad besliste ook dat deze adviseur zal worden vergoed met een deel van de opbrengst van de operatie. De vergoeding van de adviseur wordt in de gunningsbeslissing vastgesteld op 774.000 euro (incl. BTW). Het honorarium van de consultant dient te worden geprefinancierd door de Regie der Gebouwen en zal nadien worden terugbetaald met de ontvangst die bij de oprichting van de BEVAK zal worden gerealiseerd.

Tijdens de begrotingscontrole werden echter geen extra middelen voorzien om deze prefinanciering door de Regie te kunnen laten uitvoeren.

3. Functionele hergroepering van sommige federale diensten

De ministerraad van 23 december 2005 besliste dat de Regie der Gebouwen het huurcontract van De Post voor het WTC II-gebouw diende over te nemen.

⁶⁷ Ook de gebouwen van de NV SOPIMA zouden in de BEVAK worden ingebracht, evenals de gebouwen van een aantal parastatalen.

⁶⁸ De ministerraad van 28 april 2006 besliste dat na de introductie van de BEVAK op de beurs de overheid nog een participatie van 10% zal aanhouden. Het is niet duidelijk of de Regie der Gebouwen in de toekomst nog zal worden betrokken bij het beheer van de gebouwen die in de BEVAK worden ondergebracht.

Het Rekenhof stelt vast dat aan deze beslissing geen grondige studie van de behoeften is voorafgegaan. De ministerraad besliste dat het behoeftenprogramma diende te worden voorgelegd tijdens de besprekingen van de begrotingscontrole 2006.

Deze planning werd evenwel niet gehaald en de ministerraad van 24 februari 2006 besliste dat de problematiek begeleid zal worden door een projectgroep die de functionele hergroeperingen verder dient te onderzoeken.

Bij ontstentenis van deze informatie is het geenszins duidelijk wat de uiteindelijke meerkost van deze inhuring zal zijn.⁶⁹

⁶⁹ Deze wordt rechtstreeks beïnvloed door de mogelijkheid om andere huurcontracten op te zeggen en sommige diensten te hergroeperen.

SECTIE 21 -PENSIOENEN

1. Perequatie

De verantwoordingen in verband met de uitgaven met betrekking tot de wettelijk vastgelegde opdrachten van de Pensioendienst voor de Overheidssector vermelden in detail de perequaties waarmee geen rekening werd gehouden bij het opstellen van de initiële begroting alsmede de kosten ervan, namelijk 11,4 miljoen euro (rust- en overlevingspensioenen).

Het Rekenhof stelt evenwel vast dat de bijkomende pensioenlasten ten gevolge van een groot aantal (andere) weddenverhogingen in het kader van de Copernicus-hervorming niet in dit overzicht zijn opgenomen. Het betreft hier inzonderheid de pensioenverhogingen van het personeel van niveau A van de FOD's en de POD's dat bekleed is met een "bijzondere graad". In dit verband dient aangestipt dat de koninklijke besluiten die de weddenverhogingen voor deze personeelscategorieën vaststellen⁷⁰ op het ogenblik van de begrotingscontrole nog steeds niet waren gepubliceerd, ofschoon deze nieuwe weddeschalen van toepassing zijn sinds 1 december 2004.

In verband met de uitbetaling van deze pensioenverhogingen dient te worden opgemerkt dat :

- de beslissing tot het uitvoeren van een perequatie geacht wordt te worden genomen op de laatste dag van de termijn van vier maanden die volgt op de ontvangst van de aanvraag of van het feit dat aanleiding geeft tot het ambtshalve onderzoek⁷¹;
- wanneer de nieuwe weddeschalen in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, de beslissing tot het uitvoeren van een perequatie geacht wordt te worden genomen uiterlijk vier maanden na die publicatie ;
- als die nieuwe schalen niet in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, de termijn begint te lopen vanaf de datum waarop de Pensioendienst voor de overheidssector de nieuwe schalen ontvangt.

Vervolgens beschikt de dienst nog over een termijn van vier maanden om de prestaties, in casu de perequaties, te betalen. Als de perequaties na die nieuwe termijn van vier maanden worden betaald, stelt de dienst zich bloot aan uitgaven in de vorm van verwijlntresten ten voordele van de gepensioneerde personeelsleden die recht hebben op de perequatie.

2. Fonds voor de geïntegreerde politie

In het verleden merkte het Rekenhof reeds op dat de verdeling van het saldo van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie, bij gebrek aan een uitvoeringsbesluit dat de wettelijke verdeelsleutel vastlegt, gebeurt op voorlopige basis.⁷²

⁷⁰ Het betreft hier onder meer koninklijke besluiten voor de FOD Financiën, de FOD P&O en de FOD Binnenlandse Zaken.

⁷¹ Overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 10, 1ste lid, en 12, 1ste lid, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaalverzekerde, en van artikel 8, laatste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1998 tot uitvoering voor de pensioenstelsels van de openbare sector van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaal verzekerde.

Het Rekenhof stelt vast dat dit koninklijk besluit tot op heden nog steeds niet is getroffen zodat de verdeling van het te ristorneren saldo nog altijd geschiedt op grond van deze voorlopig vastgestelde verdeelsleutel.

⁷² Cf. de commentaar van het Rekenhof bij de initiële begroting van het jaar 2005 (Parl. St., Kamer, DOC 51 1370/002, blz. 79-80) en de commentaar in verband met de uitvoeringsrekening van de begroting over het jaar 2004 (162^e Boek van het Rekenhof, blz. 262 – 267).

SECTIE 23 – FOD WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

1. Wettelijke bepaling 2.23.5 – Belgisch Europees Sociaal Fonds

Het is de bedoeling de wettelijke bepaling 2.23.5 in de initiële begroting 2006 te wijzigen om het maximumbedrag van de debetpositie van het organiek fonds “Europees Sociaal Fonds” (ESF) van 6,4 naar 10,2 miljoen euro op te trekken wat de ordonnanceringen betreft⁷³.

De wettelijke bepaling is gebaseerd op de financieringsmodaliteiten van de programmering 2000-2006 van de tegemoetkomingen van het Europees Sociaal Fonds. Deze financieringsmodaliteiten bepalen immers dat de FOD de projecten prefinanciert (programma 23.56.9) en dat het Europees aandeel later aan de Staat wordt gestort in de vorm van een terugbetaling, dit na controle en onderzoek van de verantwoordingsstukken door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Ingevolge de controles die de Europese Rekenkamer heeft uitgevoerd, heeft de Europese Commissie echter aan de Belgische Vertegenwoordiging bij de Europese Unie meegedeeld dat ze overwoog de betalingen met betrekking tot die programmering 2000-2006 op te schorten.

Dat heeft als resultaat dat de debetpositie van het Belgisch Europees Sociaal Fonds ten belope van het bovenvermelde bedrag is toegenomen⁷⁴.

2. Programma 23.56.4- Hertewerkstelling

Het solidariteitspact tussen de generaties, dat werd voorgesteld in de Ministerraad van 11 oktober 2005, werd in een wet van 23 december 2005 vastgelegd. In het raam van de veroudering van de actieve bevolking werd een grootscheepse sensibiliseringscampagne aangekondigd om de strijd aan te binden tegen vooroordelen omtrent oudere werknemers.⁷⁵

⁷³ Artikel 2.23.2 van het onderhavige ontwerp van begrotingsaanpassing. Er dient aan te worden herinnerd dat het Rekenhof bij het onderzoek van de aangepaste uitgavenbegroting voor het jaar 2000 had opgemerkt dat de, aan het prefinancieringssysteem gekoppelde, machtigingverlening aan het fonds om een debetpositie in te nemen, niet de meest geschikte oplossing was en dat de uitgaven in de toekomst veeleer zouden moeten worden gedekt door niet-gesplitste kredieten in plaats van door gebruikmaking van het begrotingsfonds. (Verslag van de Commissie Financiën en Begroting, Parl. St., Kamer, DOC 50 0603/002, blz. 40-41).

⁷⁴ De ontvangsten ESF voor de programmering 2000-2006 gestort door de Commissie worden ingeschreven op artikel 39.03 – Tussenkost van het Europees Sociaal Fonds – programmering 2000-2006 van de rijksmiddelenbegroting, hoofdstuk 23. Het gaat om een toegewezen lopende niet-fiscale ontvangst. De ontvangstenraming van 5,4 miljoen euro in de initiële begroting 2006 werd tot nul herleid in de aangepaste begroting 2006 wegens de onzekerheid omtrent de storting van de in 2006 verwachte ontvangst.

⁷⁵ Het principe van deze sensibiliseringscampagne is opgenomen in de Algemene Toelichting bij de aangepaste begroting (Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001, blz. 54).

Er werd echter geen enkel krediet voor die campagne ingeschreven⁷⁶.

3. Programma 23.57.2 – Federaal coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude (COLUTRIL)

Het federaal coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, ingesteld door de wet van 3 mei 2003, is een interdepartementale structuur om de strijd tegen zwartwerk en sociale fraude te coördineren door het uitvoeren van controles, de totstandbrenging van gegevensbanken en informatie-uitwisseling. De regering heeft in 2006 beslist van de strijd tegen de sociale fraude één van haar prioriteiten te maken. Op die manier gaf ze gevolg aan de beslissingen van de bijzondere Ministerraden van Gembloers en van Brussel en wilde ze bijkomende ontvangsten recupereren die op 80 miljoen euro worden geschat (strijd tegen de fraude inzake sociale bijdragen en tegen de fraude inzake uitkeringen).

Het comité zal daartoe worden omgevormd in een Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) waarvan de werkingswijze zal worden herzien. Er zouden dienaangaande bepalingen worden opgenomen in de volgende programmawet.

Tijdens het begrotingsconclaaf werd daarenboven beslist aan dat comité een eigen personeelsenveloppe toe te kennen met een semestrieel bedrag van 350.000 euro voor 2006 die het mogelijk zal maken de wedden van een twintigtal personen door de FOD ten laste te laten nemen. Die uitgaven worden echter niet geïndividualiseerd in het specifiek programma met betrekking tot COLUTRIL maar zijn opgenomen in het bestaansmiddelenprogramma. Op die manier is het niet mogelijk de middelen die zijn toegekend aan het federaal coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude duidelijk te identificeren⁷⁷.

De verantwoordingen van dat programma zijn bovendien onvoldoende nauwkeurig betreffende de rol van het federaal comité.

⁷⁶ Op basisallocatie 56.45.12.01 « bestendige uitgaven voor de aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten », werd het krediet met 8.000 euro verminderd.

⁷⁷ De personeelsuitgaven van organisatieafdeling 57 – Algemene directie toezicht op de sociale wetten stijgen respectievelijk met 337.000 euro voor het statutair personeel (basisallocatie 57.01.11.03) en met 62.000 euro voor het niet-statutair personeel (basisallocatie 57.01.11.04).

SECTIE 24 - FOD SOCIALE ZEKERHEID

Programma 24.55.2 – Gehandicapten

Het krediet ingeschreven op basisallocatie 55.22.34.06 “Tegemoetkomingen aan personen met een handicap” – 1.506 miljoen euro bij de initiële begroting 2006 – wordt in de aangepaste begroting 2006 verminderd met 50,8 miljoen euro⁷⁸.

De verantwoording bevat geen precieze informatie aangaande de berekeningswijze van dit gewijzigd krediet.

Het Rekenhof wijst er op dat de realisaties op deze basisallocatie de afgelopen jaren sterk verschilden van de ramingen. Deze verschillen zijn onder meer het gevolg van evoluties in het aantal ingediende aanvragen, het percentage gunstige beslissingen en de gemiddelde behandelingsduur van een dossier. Mede gelet op het budgettair belang van de op deze basisallocatie ingeschreven kredieten, dringt het Rekenhof er bijgevolg op aan dat de verantwoording een gedetailleerde toelichting zou bevatten betreffende de bij de kredietraming gehanteerde parameters en vooruitzichten.

Een dergelijke verantwoording moet het tevens mogelijk maken om te beoordelen of het krediet volstaat om de door de Staatssecretaris geformuleerde doelstelling tot inkorting van de wachttijd voor de verwerking van de aanvragen tot tegemoetkoming te realiseren.⁷⁹

⁷⁸ Het aangepaste krediet bedraagt aldus 1.455,2 miljoen euro.

⁷⁹ Cf. de Algemene Beleidsnota van 24 november 2005 van de Staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, (Parl. St., Kamer, DOC 51 2045/022, blz. 9).

SECTIE 25 – FOD VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

1. Programma 25.52.3 – Medische expertise

Het krediet op basisallocatie 52.31.34.28 – “Arbeidsongevallen” wordt aangewend voor de terugbetaling van medische kosten aan slachtoffers van arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Bij de bespreking van de initiële begroting voor het jaar 2006 merkte het Rekenhof op dat het voorziene krediet wellicht in de loop van het jaar zou dienen te worden aangepast wegens het ontoereikend karakter ervan. Er diende immers rekening te worden gehouden met het ophalen van de historische achterstand in de behandeling van de dossiers en in de uitbetaling van de medische kosten enerzijds en met de inkorting van de bestaande procedures vanaf september 2005 anderzijds.

Het voor 2006 initieel voorziene krediet van 10,2 miljoen euro wordt nu met 1,4 miljoen euro verhoogd tot 11,6 miljoen euro. De redenen en de berekeningswijze van de kredietverhoging worden in de verantwoording evenwel niet toegelicht.

Het Rekenhof wijst er op dat eind 2005 een krediettekort werd vastgesteld van 1,2 miljoen euro. Door dit tekort alsook door de verwachte stijging van het aantal ingediende facturen en de bijkomende middelen die nodig zijn voor de beoogde, versnelde behandeling en uitbetaling, kan niet worden uitgesloten dat het aangepaste krediet alsnog ontoereikend zal blijken te zijn.

2. Programma 25.54.02 – Bestaansmiddelenprogramma (Terugvordering van de onrechtmatig geïnde bijdragen aan het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten)

Het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten werd opgericht door de dierengezondheidswet van 24 maart 1987 met als doel de producenten te laten bijdragen in de bestrijding van de dierenziekten en het bevorderen van de kwaliteit van de dierlijke producten.

Op 21 oktober 2003 oordeelde het Europees Hof van Justitie te Luxemburg dat de bijdragen voor dit Begrotingsfonds in de periode tussen 1 januari 1988 en 9 augustus 1996 onrechtmatig waren omdat de rechtsgrondslag voor de inning ervan niet in overeenstemming was met het Gemeenschapsrecht. Hierop vorderden verschillende slachthuizen of exporteurs van dieren voor de Belgische rechtbanken van de Belgische Staat de terugbetaling van de in deze periode betaalde bijdragen.

In de beraadslaging nr. 3198 van 9 juni 2005 – waarbij onverwijld 13 miljoen euro moest kunnen worden aangerekend voor het betalen van schuldvorderingen ingesteld door verschillende slachthuizen – kondigde de regering een wetsontwerp aan tot opening van kredieten ten belope van in totaal 225 miljoen euro.

In haar antwoord op de opmerkingen van het Rekenhof op de initiële begroting 2006⁸⁰, waarin onder meer werd gesteld dat dit wetsontwerp nog niet was ingediend en dat, indien het niet meer de bedoeling zou zijn de uitgaven aan te rekenen op de begroting van het jaar 2005, de begroting van het jaar 2006 hiervoor de nodige kredieten diende te voorzien, verklaarde de minister van Begroting dat “de regering ervoor gekozen heeft om dossier per dossier te bespreken met de tegenpartij en na het afsluiten van een akkoord over te gaan tot betaling via een beraadslaging”.

Het Rekenhof stelt vast dat naar aanleiding van de aanpassing van de begroting voor het jaar 2006 dan toch een bedrag van 120 miljoen euro wordt voorzien op bovengenoemde basisallocatie. Het wijst er evenwel op dat dit bedrag slechts een raming is die bovendien niet alle te verwachten uitgaven dekt. Uit de bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu opgevraagde informatie blijkt dat het bedrag van 120 miljoen euro gebaseerd is op een inschatting van de dadingen die in 2006 kunnen worden afgesloten met betrekking tot vorderingen ingeleid vóór 1 januari 2002. Het betreft hier een hoofdsom van 54 miljoen euro te verhogen met verwijlintresten.

Het Rekenhof stelt voorts vast dat er in hoofde van het departement over bepaalde elementen zoals de toe te passen verjaringstermijn⁸¹, de wettelijkheid van de bijdragen voor de periode van 9 augustus 1996 tot 30 april 1998, en de precieze bepaling van de hoofdsommen en de verwijl- en kapitalisatie-interesten, nog onduidelijkheid bestaat.

Het Rekenhof stelt nog vast dat de verantwoording bij de algemene uitgavenbegroting geen enkele informatie bevat over deze kredietraming en dringt bijgevolg aan op een betere verantwoording van dit krediet in de parlementaire stukken. Het wijst er nogmaals op dat het uitstellen van betalingen finaal zal leiden tot een zeer hoog bedrag aan verwijlintresten.

⁸⁰ Cf. Commentaar en opmerkingen van het Rekenhof betreffende de ontwerpbegroting voor het jaar 2006 (Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 102-104).

⁸¹ Hierover wordt een uitspraak van het Hof van Cassatie verwacht.

SECTIE 32 – FOD ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE

Programma 32.49.2. Fonds ter bestrijding van de overmatige schuldenlast. **Onderschatting van de uitgaven van het fonds**

Het fonds ter bestrijding van de overmatige schuldenlast werd ingesteld door de wet van 5 juli 1998⁸². De ontvangsten van dat fonds bestaan uit bijdragen van erkende “institutionele kredietgevers” (banken, kredietmaatschappijen). Die bijdragen worden sedert 2002 gestort en het fonds is operationeel sedert 2003.

Die ontvangsten zijn in hoofdzaak bestemd voor het betalen van de erelonen en de kosten van de schuldbemiddelaars die niet door de debiteuren ten laste kunnen worden genomen, en in bijkomende orde voor het betalen van de werkingsuitgaven van dat fonds.

De uitgaven van het fonds zijn sedert 2003 als volgt geëvolueerd:

2003 : 0,9 miljoen euro ;

2004 : 2,3 miljoen euro ;

2005 : 4,2 miljoen euro.

Deze stijgende trend zou zich volgens het departement in 2006 moeten doorzetten aangezien de aangevraagde tussenkomsten voor dat jaar nagenoeg 5 miljoen euro zouden moeten vertegenwoordigen.

Het onderhavige ontwerp van aanpassing heeft de kredietramingen zoals die naar aanleiding van de initiële begroting waren gemaakt (2,9 miljoen euro), niet gewijzigd. Een onderschatting van de in 2006 verwachte uitgaven met 2 miljoen euro kan bijgevolg niet worden uitgesloten.

Het Rekenhof onderstreept tot slot dat de gebruikmaking van een debetpositie van 5 miljoen euro voor dat begrotingsfonds, waarvoor toelating is verleend door wettelijke bepaling 2.32.2, ingaat tegen de bepalingen van artikel 45 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, dat die materie regelt. Het stelt bijgevolg voor een meer structurele oplossing uit te werken voor het vastgestelde onevenwicht tussen de ontvangsten en de uitgaven. Indien het onmogelijk is tot een dergelijke structurele oplossing te komen, zouden niet-gesplitste kredieten kunnen worden ingeschreven op programma 32.49.2 om dergelijke uitgaven te dekken, los van het begrotingsfonds.

⁸² Artikel 20 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, gewijzigd door de wetten van 3 mei 1999 en 19 april 2002.

**SECTIE 44 – POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE,
ARMOEDEBESTRIJDING EN SOCIALE ECONOMIE**

1. Programma 44.55.1 – Bestaanszekerheid

Het krediet op de basisallocatie 55.12.43.23 – “Toelagen OCMW’s Wet 2-4-65” wordt aangewend voor de terugbetaling van het staatsaandeel in de kosten van de steun, verleend door openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan niet in het bevolkingsregister ingeschreven behoeftige Belgen en vreemdelingen, waaronder asielzoekers tijdens de tweede fase van de asielprocedure.

Dit krediet werd verminderd ingevolge de gewijzigde indexhypothese.⁸³

Het Rekenhof vraagt dat bij de berekening van dit krediet systematisch zou worden rekening gehouden met de analyse van recente trends (bijvoorbeeld inzake de evolutie van het aantal asielzoekers, het aantal asielzoekers waarvan de aanvraag ontvankelijk werd verklaard en die steungerechtigd zijn, en de beperking van de staatssteun bij het ‘dumpen’ van asielzoekers in een andere gemeente of bij ontstentenis van het bewijs van een aangeboden woning in de eigen gemeente).

2. Programma 44.55.4 – Sociale Economie – Europees Sociaal Fonds (ESF)

Basisallocatie 55.43.33.02 – Financiering ESF wordt aangewend om de OCMW-projecten te steunen die begeleidings- en opleidingsacties voorstellen aan een kwetsbaar doelpubliek (personen die een beroep doen op leefloon of maatschappelijke hulp). Dit programma wordt ten belope van maximaal 50% gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds en heeft als doel het verhogen van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van de allerzwaksten.

De projecten van de programmatie 2000-2006 met tussenkomst van het ESF worden geprefinancierd door de POD. De ESF-bijdrage wordt nadien aan de Staat gestort, na controle van de verantwoordingsstukken door de POD.

Naar aanleiding van controles door de Europese Rekenkamer werden evenwel verschillende belangrijke tekortkomingen vastgesteld in het beheer en de controle. De Europese Commissie heeft daarop meegedeeld dat ze overweegt om de financiering van de betrokken acties geheel of gedeeltelijk stop te zetten.⁸⁴

De mogelijke implicaties hiervan op het verdere verloop van de projecten worden in de verantwoording bij de uitgavenbegroting niet vermeld.

⁸³ Indexatie van 2% in november 2006 in plaats van vanaf februari 2006.

⁸⁴ De resultaten van een bijkomende audit worden momenteel nog afgewacht. De geraamde ontvangst van 5,2 miljoen euro in de initiële begroting 2006 is in de voorliggende aanpassing tot nul herleid, gelet op de grote onzekerheid met betrekking tot de storting van middelen door Europa in 2006. Tevens werd de maximumpositie van de debetpositie van het organiek fonds verhoogd van 8 tot 10,5 miljoen euro in ordonnancements.

De toelichting bevat voor het overige geen precieze gegevens over de uitvoering en de financiële afwikkeling van de opgestarte projecten. Het Rekenhof dringt bijgevolg nogmaals aan op een betere verantwoording.⁸⁵

⁸⁵ Cf. ook de commentaar van het Rekenhof bij de initiële begroting.

SECTIE 46 – WETENSCHAPSBELEID

1. Programma 46.60.1. - Onderzoek-ontwikkeling op nationaal vlak

Binnen dit programma zijn de toelagen bestemd voor de aanwerving van bijkomende onderzoekers in de universiteiten en federale wetenschappelijke instellingen (14,2 miljoen euro) met ongeveer 1,8 miljoen euro teruggeschroefd ten opzichte van de initiële begroting 2006⁸⁶.

Geen enkele bijzondere verantwoording verklaart waarom die vermindering is doorgevoerd, terwijl de regeringsdoelstelling om middels deze toelage 400 jonge onderzoekers aan te werven, behouden blijft.

2. Programma 46.61.6 – Dotaties aan de Vlaamse en Franse Gemeenschap

Het Rekenhof merkt op dat de aanpassing van de kredieten⁸⁷ bestemd voor de Gemeenschappen⁸⁸ voor de financiering van het universitair onderwijs dat wordt verstrekt aan buitenlandse studenten te hoog is⁸⁹.

Deze overschatting vloeit voort uit de dubbele aanrekening van de rechtzetting voor 2004 (in de derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2004⁹⁰ en een tweede maal in de eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2005⁹¹).

⁸⁶ Basisallocatie 60.11.45.23 – Toelage bestemd voor de aanwerving van extra onderzoekers in de universiteiten en de federale wetenschappelijke instellingen in het kader van de maatregelen voor de ondersteuning van het onderzoeksbeleid dat deel uitmaakt van het meerjarenplan voor de werkgelegenheid.

⁸⁷ Voor de Franse Gemeenschap + 778.000 euro, hetzij een krediet van 63,9 miljoen euro, voor de Vlaamse Gemeenschap + 383.000 euro, hetzij een krediet van 31,5 miljoen euro.

⁸⁸ Bij toepassing van artikel 62 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

⁸⁹ Voor de Franse Gemeenschap 963.000 euro, voor de Vlaamse Gemeenschap 179.000 euro.

⁹⁰ Wet van 30 december 2005.

⁹¹ Wet van 14 juli 2005.

SECTIE 51 - RIJKSSCHULD

Met betrekking tot het beheer van het renterisico wordt in de verantwoording bij de uitgavenbegroting gesteld dat de Schatkist renteswaps is aangegaan en dat zij verder van plan is beroep te doen op afgeleide producten ten einde dit risico te beperken.

Het Rekenhof preciseert dienaangaande dat de Schatkist in de loop van april 2006 een reeks ‘payer interestswaps’ op 5 en 10 jaar op een onderliggend bedrag van in totaal 10 miljard euro heeft afgesloten (5 miljard voor elke genoemde looptijd). In deze ‘payer interestswaps’ betaalt de Schatkist telkens een vaste interest (bepaald door de langetermijninterestvoeten voor de respectievelijke looptijden) en ontvangt zij een vlottende interest (afhankelijk van de evolutie van de kortetermijninterestvoeten). Deze reeks Swaps draagt er toe bij om het herzettingsrisico⁹² te verminderen. Ze worden gerechtvaardigd door de huidige (nog steeds) lage intereststand en de tamelijk vlakke rentecurve, m.a.w. het geringe verschil tussen de korte- en de langetermijninteresten, evenals het feit dat de huidige forward-interestvoeten⁹³ een nog vlakker verloop van deze rentecurve voorspellen.

Door de huidige vlakke rentecurve blijft de kostprijs voor 2006 van deze swaps op economische basis beperkt tot 52 miljoen euro en zou een nog verdere vervlakking van de rentecurve, in de betekenis van een toename van de kortetermijninterestvoeten die sterker is dan de toename van de langetermijninterestvoeten, de Schatkist in de komende jaren een voordelige nettocashflow kunnen opleveren.

⁹² Het herzettingsrisico is een maatstaf die meet in welke mate de interestlasten onderhevig zijn aan variaties van de marktinterestvoeten. In de richtlijnen voor het schuldbeheer wordt dit herzettingsrisico weergegeven als het maximumpercentage van de totale schuld, waarvan de interestvoorwaarden binnen een bepaalde periode kunnen worden herzet. Het wordt beïnvloed door het uitstaande bedrag van de schuld op korte termijn, het uitstaande bedrag van de schuld op lange termijn aan vaste interestvoet, dat in die periode op vervaldag komt, en het uitstaande bedrag van de schuld op lange termijn met een variabele interestvoet.

⁹³ Forward-interestvoeten zijn theoretische ‘toekomstige interestvoeten’ die worden afgeleid uit de rentecurve die de termijnstructuur van de verschillende marktrendementen en interestvoeten op het huidige ogenblik weergeeft. Zij worden traditioneel gebruikt bij de begrotingsopmaak. De onderliggende gedachte hiervan is dat de huidige rentecurve de verwachtingen van de financiële markten inzake de toekomstige interestvoeten weergeeft.

HOOFDSTUK II – TERUGBETALINGS- EN TOEWIJZINGSFONDSEN

1. Toewijzingen aan de sociale zekerheid

Het Rekenhof merkt op dat het saldo op 1 januari 2006 van het toewijzingsfonds 66.37 B in verband met de toewijzing van de BTW aan de sociale zekerheid en aan het Pensioenfonds van de geïntegreerde politie is vastgesteld op nul in de tabellen die als bijlagen bij het ontwerp van aanpassing van de begroting zijn gevoegd, terwijl dat saldo 690,5 miljoen euro bedraagt⁹⁴.

Er is betreffende de terugbetalings-en toewijzingsfondsen overigens geen verantwoording toegevoegd die de afhoudingen op de BTW, vastgesteld op 9.183,6 miljoen euro, expliciteert.

Een tweede toewijzingsfonds bevat eveneens BTW-ontvangsten voor de sociale zekerheid. Het gaat om het toewijzingsfonds 66.31 B, in verband met de bijdrage van de BTW aan het RVA-fonds voor educatief verlof, dat zowel voor de ontvangsten als de uitgaven 84,4 miljoen euro voorziet.

Volgens de begrotingstabel van die begrotingsfondsen belooft de afhouding op de BTW-ontvangsten dus in totaal 9.268,0 miljoen euro. Dat bedrag stemt overeen met het bedrag dat wordt gedetailleerd in tabel V van de algemene toelichting⁹⁵.

Bij de analyse van die tabel V merkt het Rekenhof op dat dit vermeld bedrag van 9.268,0 dat is afgenomen van de BTW, ten belope van 35,5 miljoen euro onderschat is.

Vooreerst werd het aan de sociale zekerheid toegewezen BTW-percentages⁹⁶ gebaseerd op een raming van de BTW-ontvangsten ten belope van 22.317,9 miljoen euro⁹⁷, dit is 100

⁹⁴ Waarvan 686 miljoen euro in de eerste vier maanden van 2006 werd betaald als achterstallen.

⁹⁵ Afgestane, toegekende en toegewezen ontvangsten, verwezenlijkingen 2005 en ramingen 2006, verdeling volgens de begunstigden (Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001, blz. 101).

⁹⁶ Met toepassing van artikel 66, § 1, van de programmawet van 2 januari 2001.

⁹⁷ Wedersamenstelling van tabel V van de algemene toelichting zoals opgesteld op basis van de BTW-ontvangsten geraamd op 22.317,9 miljoen euro. De bedragen in vet zijn deze welke zijn gepreciseerd in tabel V (in miljoen euro) :

miljoen euro minder dan de uiteindelijk weerhouden raming⁹⁸. Dit leidt tot een onderschatting van de afhouding met 23,5 miljoen euro (22,5 miljoen euro voor de RSZ-Globaal beheer en 1 miljoen euro voor het FFEZ).

Voorts wordt het bedrag toegewezen aan het Pensioenfonds van de geïntegreerde politie geraamd op 81,1 miljoen euro terwijl dit 93 miljoen euro bedraagt, een verschil van nagenoeg 12 miljoen euro. Voor het jaar 2005 vermeldt bovenvermelde tabel V van de algemene toelichting bovendien verwezenlijkingen ten belope van 76,1 miljoen euro, terwijl effectief 91,1 miljoen euro werd betaald.

Het Rekenhof merkt bovendien op dat de ontvangsten en uitgaven van het toewijzingsfonds 66.38 B voor de bestemming voor de sociale zekerheid van de opbrengst van de bijzondere socialezekerheidsbijdrage, 177,2 miljoen euro bedragen in de tabellen als bijlage bij het ontwerp van begrotingsaanpassing. In de algemene toelichting⁹⁹ is er daarentegen sprake van 217,6 miljoen euro.

	5.247,8	= 23,514 % x 22.317,9 (geraamde BTW-ontvangsten)		
Vermeerderingen	874,7			
Verminderingen	974,4			
	5.148,1			
		RSZ-Globaal beheer	FFEZ	
Te verdelen	5.148,1		4.930,3	217,8
Vermeerderingen voor de RSZ	848,9		848,9	
Overname van de schuld	-123,8			-123,8
Uitzonderlijke verhogingen	1.685,9		1.551,9	134,0
	7.559,1		7.331,1	228,0
RIZIV		Voor werknemers	Voor zelfstandigen	
	1.348,2		1.237,0	111,2
RVA	90,7			
RVA	53,6			
Pensioenfonds	81,1			
RSZ-PPO	135,2			
	9.267,9	Afgerond op 9.268		

⁹⁸ 22.417,9 miljoen euro, zie bladzijde 105 van de algemene toelichting.

⁹⁹ Parl. St., Kamer, DOC. 51 2448/001, blz. 124 : tabel I.3.1 *Evolutie van de overdrachten ten laste van de begroting van de federale Staat bestemd voor de sociale zekerheid 2005-2006*.

2. Toewijzingsfonds 66.71 B – Tegemoetkoming in de leveringskosten van huisbrandolie voor de verwarming van de privé-woning

De artikelen 151 en 152 van de programmawet van 27 december 2005 bepalen dat er een toewijzingsfonds moet komen¹⁰⁰, gestijfd door ontvangsten van de bedrijfsvoorheffing en een eventuele eenmalige storting door de petroleumsector. Het moet toelaten aan de rechthebbenden een toelage toe te kennen voor de aankoop van huisbrandolie voor een privé-woning. Dat fonds komt eveneens in 2006 tussen voor de meerkosten die door de collectieve structuren van de gemeenschappen en de gewesten worden gedragen ingevolge de stijging van de energieprijzen¹⁰¹.

Krachtens de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit zijn de ontvangsten van de toewijzingsfondsen ontvangsten die de Staat int voor rekening van derden, in afwachting dat die ontvangsten worden doorgestort aan de andere overheden aan wie ze toekomen¹⁰² (wat hun debudgettering rechtvaardigt). Aan deze laatste voorwaarde is niet voldaan.

De op dat fonds aangerekende uitgaven zouden bijgevolg moeten worden geïntegreerd in de algemene uitgavenbegroting en de daarop betrekking hebbende ontvangsten zouden moeten worden ingeschreven in de rijksmiddelenbegroting.

De voorvermelde programmawet van 27 december 2005 bepaalt eveneens dat het fonds, naast de toewijzing van ontvangsten van de bedrijfsvoorheffing, eveneens kan worden gestijfd door een eenmalige storting van de petroleumsector. Er is hiervoor geen enkele ontvangst ingeschreven in de tabel met betrekking tot dat toewijzingsfonds¹⁰³.

Los van hetgeen voorafgaat blijkt tot slot dat de terugbetaling door de Staat, in maart 2006, van het voorschot van 100 miljoen euro dat de petroleumsector in 2005 had toegestaan in het raam van de tegemoetkoming van de Staat in de leveringskosten voor huisbrandolie, niet is ingeschreven in dat toewijzingsfonds noch in de andere begrotingstabellen.

¹⁰⁰ Toewijzingsfonds 66.71B ingeschreven in tabel 3 van het ontwerp van begrotingsaanpassing.

¹⁰¹ Wet van 30 maart 2006 tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005.

¹⁰² Artikel 38 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit : « In afwijking van de artikelen 3 en 45 worden voor de gedeelten van de opbrengst van belastingen, heffingen en stortingen die zijn toegewezen aan andere openbare overheden, op de begroting ambtshalve toewijzingsfondsen geopend. Ze vermelden de te innen sommen die niet als rijksmiddelen worden geboekt en die door de minister van Financiën rechtstreeks ter beschikking worden gesteld van de betrokken overheden, overeenkomstig de wetten en besluiten die er de toewijzing van regelen ».

¹⁰³ De stijging van 97 miljoen euro op dat fonds ten opzichte van de initiële begroting 2006 vloeit voort uit de wil van de regering om eveneens een dergelijke toelage toe te kennen voor de aankoop van huisbrandolie (algemene toelichting, tabel IV : afgestane, toegekende en toegewezen ontvangsten ; verwezenlijkingen 2005 en ramingen 200, verdeling volgens belasting, Parl. St., Kamer, Doc 51 2448/001, blz. 99).

DEEL IV – SOCIALE ZEKERHEID

1. Globaal beheer van de werknemers

1.1. Globale evolutie

De regering verwacht voor 2006 een overschot van 120,7 miljoen euro in de sociale zekerheid voor werknemers. Dit positieve saldo ligt hoger dan het saldo van de initiële begroting (14,4 miljoen euro)¹⁰⁴ en is bovendien aanzienlijk gunstiger dan het saldo in het 30ste verslag van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) aan de regering¹⁰⁵ (-253,4 miljoen euro).

Een samenvatting van de gegevens is opgenomen in de onderstaande tabel.

(in miljoen euro)	Initiële begroting (1)	Aangepaste ontwerp-begroting RSZ-Globaal beheer (2)	Aangepaste begroting 2006 (3)	Evolutie = (3) - (1)
<i>Bijdragen ontvangen door het globaal beheer (A)</i>	34.510,5	34.192,8	34.246,6	-263,8
<i>Staatstoelagen</i>	5.469,1	5.437,0	5.436,9	-32,2
<i>Alternatieve financiering</i>	9.564,5	9.634,5	9.698,2	133,7
<i>Bijdragen ontvangen door de OISZ en gestort door de fiscale administratie (toegewezen ontvangsten) (B)</i>	2.758,2	2.755,6	2.772,1	13,9
<i>Externe overdrachten, opbrengsten beleggingen en diverse ontvangsten</i>	1.348,2	1.315,0	1.297,9	-50,3
Lopende ontvangsten	53.650,5	53.334,8	53.451,7	-198,7
<i>Prestaties (C)</i>	48.678,7	48.333,3	48.288,1	-390,7
<i>Betalings- en beheerskosten, externe overdrachten, intrestlasten en diverse uitgaven</i>	4.941,4	5.239,0	5.102,8	161,4
Lopende uitgaven	53.620,2	53.572,3	53.390,9	-229,3
Saldo lopende verrichtingen	30,3	-237,5	60,8	30,6
Saldo kapitaalrekeningen	-15,9	-15,9	59,9	75,8
BUDGETTAIRE RESULTAAT	14,4	-253,4	120,7	106,3
Dekkingscoëfficiënt (<i>Bijdragen / prestaties, (A) + (B) / C</i>)	76,6	76,4	76,7	

Het negatieve resultaat in het 30ste verslag aan de regering wordt voor het grootste gedeelte verklaard door de stijging van de diverse uitgaven, onder meer de uitgaven voor de dienstencheques bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) en de uitgaven van het

¹⁰⁴ Algemene Toelichting bij de begroting van de Staat voor 2006, Parl. St., Kamer, DOC 51 2042/001, blz. 222.

¹⁰⁵ In dit verslag, dat wordt opgemaakt voor het Algemeen Beheerscomité van de Sociale Zekerheid, zijn de herziene ramingen van de RSZ opgenomen. De regering heeft het 30ste verslag gebruikt als uitgangspunt voor haar maatregelen.

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). Door het grote aantal maatregelen waartoe tijdens de begrotingscontrole is beslist, is dit negatieve saldo uiteindelijk omgezet in een begroot positief saldo van 120,7 miljoen euro.

In de economische begroting van februari 2006 wordt rekening gehouden met een stijging van de gezondheidsindex voor 2006 van 1,7 %. Die stijging ligt lager dan de stijging waarmee bij de initiële begrotingsopmaak rekening is gehouden (2,2 %). Door de geringere stijging van de gezondheidsindex zal de spilindex pas in november worden overschreden, waardoor de uitkeringen in december zullen worden geïndexeerd. De minderuitgaven hiervoor worden op 300 miljoen euro¹⁰⁶ geraamd. De uitgaven voor verstrekkingen van geneeskundige verzorging dalen echter niet, omdat de globale begrotingsdoelstelling van de verzekering voor geneeskundige verzorging niet wordt aangepast (zie punt 3.1).

1.2. Ontvangsten

1.2.1. Ontvangsten van de RSZ - Globaal Beheer

De regering raamt de ontvangsten uit socialezekerheidsbijdragen¹⁰⁷ op 34.246,6 miljoen euro, wat een vermindering is met 263,8 miljoen euro ten opzichte van de ramingen in de initiële begroting¹⁰⁸. In het 30ste verslag van de RSZ aan de regering werden de ontvangsten geraamd op 34.192,8 miljoen euro, hetzij 53,8 miljoen euro lager dan de ramingen van de regering.

Het verschil van 53,8 miljoen euro tussen de ramingen uit het 30ste verslag en de uiteindelijke ramingen van de regering vloeit voort uit een aantal maatregelen met negatieve gevolgen voor de ontvangsten (81,7 miljoen euro) en een aantal maatregelen die de ontvangsten positief beïnvloeden (135,5 miljoen euro).

Minderontvangsten

De vermindering van de ontvangsten met 81,7 miljoen euro is het gevolg van maatregelen waardoor de bijdrageverminderingen voor bepaalde doelgroepen worden uitgebreid (-45,7 miljoen euro) en de verlaging van de ontvangstenraming voor de solidariteitsbijdrage op bedrijfswagens (-36 miljoen euro).

De solidariteitsbijdrage is verschuldigd door werkgevers die aan hun werknemers een bedrijfswagen ter beschikking stellen en wordt berekend op de uitstoot van broeikasgassen. Bij de invoering van de maatregel berekende de regering dat 300.000 wagens aan die heffing zouden worden onderworpen en dat de totale opbrengst 255 miljoen euro zou bedragen. De raming wordt nu verminderd tot ongeveer 220 miljoen euro. In dit verband wijst het Rekenhof er op dat de RSZ voor 2005, op basis van een extrapolatie van de

¹⁰⁶ Algemene Toelichting bij de aangepaste begroting van de Staat voor 2006, Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001, blz. 130.

¹⁰⁷ Hierin zijn begrepen: de gewone socialezekerheidsbijdragen, de bijdragen voor de loonmatiging en de specifieke bijdragen die de werkgever is verschuldigd.

¹⁰⁸ Algemene Toelichting bij de begroting van de Staat voor 2006, Parl. St., Kamer, DOC 51 2042/001, blz. 221.

aangiften voor de eerste drie kwartalen van 2005, slechts een ontvangst verwacht van ongeveer 186 miljoen euro.

Verhoging van de ontvangsten

De verhoging van de ontvangsten met 135,5 miljoen euro vloeit voort uit de herraaming van de ontvangsten (64 miljoen euro), de terugverdieneffecten voor dienstencheques en maatregelen van outplacement (20,3 miljoen euro), het niet uitvoeren van een maatregel voor bijdragevermindering (4,7 miljoen euro) en bijkomende ontvangsten (46,5 miljoen euro).

De regering komt in haar ontvangstenramingen uit op een bedrag dat 64 miljoen euro hoger ligt dan volgens de ramingen in het 30ste verslag van de RSZ. Het verschil tussen de beide ramingen wordt verklaard door de gebruikte ramingsmethode. De RSZ raamt de ontvangsten op basis van de economische begroting, maar corrigeert die ramingen aan de hand van de werkelijke ontvangsten voor het laatste kwartaal 2004 en het eerste kwartaal van 2005. De regering gaat alleen uit van ramingen op basis van de economische begroting. Omdat de werkelijke ontvangsten lager lagen dan het bedrag van de ramingen op basis van de economische begroting, is er een verschil in de uiteindelijke ontvangstenramingen.

De *nieuwe ontvangsten* vloeien voort uit twee maatregelen:

- Misbruik van rechtspersoonlijkheid (+ 20 miljoen euro)

Met deze maatregel wil de regering bestuurders van vennootschappen hoofdelijk aansprakelijk maken voor eventuele achterstallige socialezekerheidsschulden van hun vennootschap. De specifieke rechtsgrond voor het uitvoeren van die maatregel zal worden opgenomen in de eerstvolgende programmawet. Het Rekenhof kon bij de bevoegde diensten van de RSZ geen nadere informatie verkrijgen over de wijze waarop de verwachte opbrengst is geraamd.

- Overdracht van bijdragen door de RSZ-PPO (+ 26,5 miljoen euro)

De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheden (RSZ-PPO) moet een gedeelte van de geïnde socialezekerheidsbijdragen storten aan de RSZ - Globaal beheer. Het saldo van de bijdragen voor 2005, dat de RSZ-PPO in maart 2006 aan de RSZ heeft gestort, zal worden ingeschreven als een begrotingsontvangst voor 2006. Het Rekenhof merkt op dat dit bedrag, volgens de bepalingen van artikel 2 van het boekhoudbesluit voor de openbare instellingen van sociale zekerheid¹⁰⁹, echter moet worden beschouwd als een begrotingsontvangst voor 2005.

¹⁰⁹ Artikel 2 van het koninklijk besluit van 22 juni 2001 tot vaststelling van de regelen inzake de begroting, de boekhouding en de rekeningen van de openbare instellingen van sociale zekerheid die zijn onderworpen aan het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, (B.S., 21.09.2001) bepaalt:

"Onder begrotingsontvangsten verstaat men de rechten door de instelling verworven uit haar betrekkingen met derden, (...)

Een recht wordt als verworven beschouwd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1) het recht kan ten opzichte van zijn bedrag juist bepaald worden;

1.2.2. Extra heffing hospitalisatieverzekering (RIZIV)

Bij de opmaak van de initiële begroting voor 2006 werd beslist dat er een procedure zou worden uitgewerkt om te voorkomen dat remgelden die in het kader van de maximumfactuur worden terugbetaald, nogmaals worden terugbetaald door aanvullende verzekeringen. Overleg met de sector van de hospitalisatieverzekeringen moet uitmonden in een protocol waarin afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de aldus gerealiseerde besparing ten goede komt aan de Staat. In de begroting 2006 bedraagt het ingeschreven bedrag voor die besparing 10,8 miljoen euro¹¹⁰. Een bij het RIZIV opgerichte werkgroep heeft reeds meerdere keren vergaderd over deze problematiek, maar tot op heden werd dienaangaande nog geen concreet voorstel uitgewerkt.

1.2.3. Kapitaalopbrengsten: provisiefonds van de farmaceutische industrie

In de Algemene Toelichting bij de aangepaste begroting voor 2006 wordt voor de RSZ - Globaal beheer een kapitaalopbrengst vermeld van 75,8 miljoen euro¹¹¹. Dit bedrag vertegenwoordigt het aandeel van de algemene regeling in het provisiefonds van 79 miljoen euro¹¹² dat wordt aangelegd als compensatie voor een eventuele overschrijding van de uitgaven in de sector van de farmaceutische specialiteiten.

In die context moet het provisiefonds worden beschouwd als een waarborgfonds, waarvan de opbrengst alleen kan worden aangewend voor het door de wetgever bepaalde doel. In de begrotingstabellen wordt het provisiefonds echter voorgesteld als een kapitaalontvangst zonder dat daar een uitgave tegenover staat, waardoor het budgettaire resultaat positief wordt beïnvloed.

1.3. Uitgaven

1.3.1. Strijd tegen de uitkeringsfraude

Bij de opmaak van de initiële begroting 2006 werd de opbrengst van de strijd tegen de sociale fraude geraamd op 80 miljoen euro, waarvan 40 miljoen euro afkomstig zou zijn uit de strijd tegen de bijdragefraude en 40 miljoen euro uit de strijd tegen de uitkeringsfraude. Het Rekenhof merkte daarbij op dat geen gegevens beschikbaar waren over de raming van het bedrag van 80 miljoen euro. Daarenboven stelde het Rekenhof dat de realisatie van de

2) de identiteit van de schuldenaar of de schuldeiser is gekend;

3) het recht op betaling is in de loop van het beschouwde begrotingsjaar (kalenderjaar) vervallen.

In de begroting van een jaar worden echter slechts de tijdens dat jaar eisbare rechten als verworven opgenomen, voor zover zij uiterlijk op 31 maart van het daaropvolgend jaar nauwkeurig kunnen bepaald worden."

¹¹⁰ In de begroting van het RIZIV is 12 miljoen euro ingeschreven. Daarvan is 10,8 miljoen euro bestemd voor de algemene regeling en 1,2 miljoen euro voor de regeling van de zelfstandigen.

¹¹¹ Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001, blz. 131.

¹¹² Artikel 69, 5° van de programmawet van 27 december 2005, B.S., 31.12.2005 (2° uitgave) , blz. 57.326.

meerontvangst afhankelijk was van de snelheid waarmee in de praktijk maatregelen zouden worden genomen¹¹³.

In haar repliek op de opmerkingen van het Rekenhof stelde de minister van Begroting dat de budgettaire effecten van de maatregelen zullen worden opgevolgd en geëvalueerd tijdens de uitvoering van de begroting¹¹⁴.

Het Rekenhof stelt vast dat over de raming van de opbrengst of de mindere uitgaven nog steeds geen bijkomende gegevens beschikbaar zijn en dat het grootste gedeelte van de besparing op de uitgaven nog moet worden verdeeld over de takken. Bij de begrotingscontrole heeft de regering wel haar intentie bevestigd om een opbrengst van 80 miljoen euro te verwezenlijken met de strijd tegen de sociale fraude. Daarbij kondigde zij aan dat de raad voor de fraudebestrijding (COLUTRIL) zal worden omgevormd tot de Sociale Informatie- en Opsporingsdienst, die rechtstreeks zal rapporteren aan de ministers van Werk en van Sociale Zaken en Pensioenen.

Het Rekenhof wijst er op dat de structuur vooralsnog niet actief is en dat concrete maatregelen om de strijd tegen de sociale fraude aan te pakken, nog moeten worden uitgewerkt.

1.3.2. Overdracht van pensioenbijdragen van het stelsel van de private sector naar dat van de openbare sector (wet van 5 augustus 1968)

Wanneer diensten, die onder één van de pensioenstelsels van de private sector vallen, in aanmerking worden genomen om het recht vast te stellen op het rustpensioen van de openbare sector worden de wiskundige reserves van de renten evenals sommige gestorte bijdragen overgedragen aan de instellingen die belast zijn met het beheer van deze pensioenstelsels.

Bij de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) werden hiervoor in de begroting 2006 volgende kredieten ingeschreven:

(in duizend euro)	Kredieten	Realisaties op 10/04/2006
Centrale Overheid	20.331	18.2356
Gemeenschappen en Gewesten	21	0
Provincies, gemeenten	23.337	19.691
Openbare instellingen	15.749	1.272
Totaal	59.438	39.198

¹¹³ "Commentaar en opmerkingen bij het ontwerp van staatsbegroting voor het begrotingsjaar 2006" in het verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting bij het ontwerp van Rijksmiddelenbegroting en het Ontwerp van Algemene Uitgavenbegroting voor 2006, Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 118 en 122.

¹¹⁴ Parl. St., Kamer, DOC 51 2043/003, blz. 178.

In de algemene toelichting bij de initiële begroting voor het jaar 2006 werd als één van de maatregelen vermeld dat de externe overdrachten van de RVP in het kader van de wet van 5 augustus 1968 worden verminderd met een bedrag van 95,6 miljoen euro.

Indien de uitgaven zich aan eenzelfde tempo blijven realiseren, zullen de kredieten, die werden voorzien voor de overdrachten van de RVP in het kader van de wet van 5 augustus 1968 zijn uitgeput in de loop van juni 2006. Het tekort op deze kredieten wordt geschat op 58 miljoen euro.

1.3.3. Vermindering van de uitgaven in de tak van de geneeskundige verzorging

Het budgettair resultaat in de algemene regeling wordt gunstig beïnvloed doordat in de tak van de geneeskundige verzorging de rubriek "diverse uitgaven" wordt verminderd met in totaal 133,8 miljoen euro. De vermindering houdt verband met de in de globale begrotingsdoelstelling opgenomen "niet uit te geven bedragen" en met de compensatie van naar aanleiding van de begrotingscontrole aanvaarde nieuwe uitgaven (punt 3.1). De haalbaarheid van deze vermindering kan echter moeilijk worden beoordeeld, omdat niet is aangegeven op welke uitgavenposten de vermindering concreet moet worden doorgevoerd.

1.3.4. Werkloosheid

Algemene commentaar (9.257,7 miljoen euro)

Er is geen groot verschil tussen de begrotingscontrole en de initiële begroting. Zulks sluit onderliggende wijzigingen echter niet uit. De twee belangrijkste variaties zijn een daling met 2 procent van de begroting van de werkloosheidsuitkeringen ingevolge een latere indexering van de uitkeringen en een stijging van de begroting van de dienstencheques. Die evoluties compenseren elkaar nagenoeg in termen van begrotingsmassa's. De begroting werkloosheidsuitkeringen daalt met 151,3 miljoen euro en de uitgaven voor dienstencheques stijgen met 143 miljoen euro.

De begroting werkloosheid (6.408,9 miljoen euro)

De begroting van de werkloosheidsuitkeringen vertegenwoordigt 70 % van de begroting "sociale zekerheid" van de RVA of 67 % van zijn totale uitgaven. De begrotingscontrole van maart 2006 steunde op de laatste hypothesen van het federaal planbureau, namelijk dat er 41.000 arbeidsplaatsen netto zouden worden gecreëerd in 2006 en dat de werkloosheid heel licht zou dalen. De indexering van de werkloosheidsuitkeringen is gepland voor december.

De begroting brugpensioenen (1.279,4 miljoen euro)

Voor 2006 wordt het aantal bruggepensioneerden op 107.665 geraamd. Dat aantal bruggepensioneerden is gestegen met 500 eenheden ingevolge het optrekken van de

pensioenleeftijd voor vrouwen van 63 naar 64 jaar¹¹⁵. Zonder die optrekking van de pensioenleeftijd zou het aantal bruggepensioneerden met 1.500 begrotingseenheden zijn afgenomen. De evolutie van die begroting werd niettemin hoofdzakelijk bepaald door de indexering van de dagvergoedingen die voortaan in december in plaats van in juni is gepland.

Loopbaanonderbreking en tijdskrediet (609,4 miljoen euro)

De begrotingscontrole bevestigt de begrotingsramingen voor tijdskrediet en loopbaanonderbrekingen die met 10 % stijgen ten opzichte van 2005. De begrotingscontrole neemt de ramingen van de economische begroting van 22.02.06¹¹⁶ over. De evolutie kan inzonderheid worden verklaard door de invoering van een recht op een eindloopbaan voor de 55-plussers¹¹⁷ en door de verlenging van het ouderschapsverlof van drie naar vier maanden.

Tegemoetkoming in de werkingskosten van de uitbetalingsinstellingen (167 miljoen euro)

Het is voornamelijk de herziening van de evolutie van de loonkosten in de analoge sectoren¹¹⁸ die de verklaring vormt voor de daling met 2 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting van de tegemoetkomingen van de RVA in de werkingskosten van de uitbetalingsinstellingen. De voorafbeelding van de begroting 2006 die door het beheerscomité van de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen (HVW) werd meegedeeld, maakt het eveneens mogelijk die begroting naar beneden toe te herzien voor een bedrag van iets meer dan 1 miljoen euro.

Dienstencheques (528 miljoen euro)

De constante stijging van de vraag naar dienstencheques vormt de voornaamste verklaring voor de herziening naar boven toe met 143 miljoen euro van die rubriek. De invoering van de dienstencheques door het koninklijk besluit van 17 januari 2005 tot instelling van een steunregeling voor het moederschap voor vrouwelijke zelfstandigen, is in bijkomende mate verantwoordelijk voor een stijging van die begroting met 3,9 miljoen euro.

Bij de laatste begrotingscontrole werd eveneens een one-shot maatregel "Accor" uitgewerkt. Er wordt een wijziging aangebracht aan de periodiciteit van de betaling van de financiële tegemoetkomingen per dienstencheque aan de vennootschap "Accor". Deze zou een niet-recurrente budgettaire besparing van 16,7 miljoen euro moeten opleveren.

¹¹⁵ Het KB van 13 maart 1997 bepaalt dat in de loop van de periode 2006-2008 de pensioenleeftijd voor vrouwen wordt opgetrokken van 63 naar 64 jaar, vooraleer hij volledig op dezelfde leeftijd als voor mannen wordt gebracht, namelijk 65 jaar.

¹¹⁶ Het betreft de ramingen door het Instituut voor Nationale Rekeningen.

¹¹⁷ Beslissing van de Ministerraad van 11.10.05 (nota over het loopbaaneinde) d.w.z. een impact van 2 miljoen euro.

¹¹⁸ De loonkosten worden afgestemd op de lonen die zijn bepaald door het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor de Bedienden (paritair comité 218), het Paritair Comité voor het Verzekeringswezen (paritair comité 306) en het Paritair Comité voor de Banken (paritair comité 310).

Een eventuele verdere aanpassing van het budget van de dienstencheques wordt verschoven naar een volgende begrotingscontrole¹¹⁹.

PWA (37 miljoen euro)

De begroting voor de Plaatselijke Werkgelegenheidsagentschappen (PWA) is vermeld in de opdrachtenbegroting van de RVA ten belope van 7,5 miljoen euro en in de beheersbegroting van de RVA ten belope van 36,8 miljoen euro. De opdrachtenbegroting is verhoogd met 485.000 euro ingevolge de raming van de eindafrekening van de verzekeringspremies arbeidsongevallen die met ETHIAS werden gesloten. De aanzienlijke vermindering van de activiteiten van de PWA's zou pas vanaf 2007 leiden tot een vermindering van de begroting. Vanaf 2007 zullen daarenboven maatregelen worden genomen opdat de PWA-werknemers die huishoudelijke taken verrichten, zich zouden inschrijven in het dienstenchequessysteem.

Outplacement (23 miljoen euro)

Artikel 8 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact voorziet in een tegemoetkoming in de kosten voor outplacement van de werknemers. Die tegemoetkoming is geraamd op 20,5 miljoen euro. Dat bedrag rechtvaardigt het verschil tussen de initieel toegekende begroting en de begrotingscontrole.

Beheersbegroting (256 miljoen euro)

De RVA heeft nieuwe begrotingsmiddelen ten belope van 4,8 miljoen euro gekregen om de nieuwe opdrachten uit te voeren (activering van het zoeken naar een job, strijd tegen de sociale fraude, afschaffing van de gemeentelijke controle...) waarmee het werd belast.

¹¹⁹ Rekening houdend met de resultaten van een studie over de werkelijke kosten en terugverdieneffecten die momenteel wordt uitgevoerd.

2. Globaal beheer van de zelfstandigen

2.1. *Globale evolutie*

(in duizend euro)	Initiële begroting	1 ^{ste} aanpassing	Verschil	
LOPENDE VERRICHTINGEN				
Ontvangsten van het sociaal statuut	4.431.239	4.360.079	-71.160	-1,61%
Uitgaven van het sociaal statuut	3.997.770	3.976.180	-21590	-0,54%
Afhoudingen : (Administratiekosten, kosten voor betalingen en externe overdrachten)	362.328	365.300	2.972	0,82%
SALDO LOPENDE VERRICHTINGEN	71.141	18.600	-52.542	-73,86%
KAPITAALVERRICHTINGEN				
Overdracht van het provisioneel fonds voor geneesmiddelen	0	3.232	3.232	---
BEGROTINGSSALDO	71.141	21.832	-49.310	-70,65%

Het begrotingssaldo vertoont een daling met 70,65 % ten opzichte van de initiële begroting, en gaat van 71,1 miljoen euro in de initiële begroting naar slechts 21,8 miljoen euro na het 1ste aanpassingsblad. Het saldo van de lopende verrichtingen beloopt 18,6 miljoen euro overeenkomstig het bedrag dat in de Ministerraad van 31 maart 2006 werd vastgelegd.

De evolutie van het begrotingssaldo weerspiegelt hoofdzakelijk de sterke vermindering van de alternatieve financiering die is overgeheveld naar het Globaal beheer van de zelfstandigen.

2.2. Ontvangsten

Lopende ontvangsten (in duizend euro)	Initiële begroting	1 ^{ste} aanpassing	Verschil	
Bijdragen	2.646.344	2.663.537	17.193	0,65%
Gewone bijdragen	2.477.740	2.487.593	-147	0,40%
Bijdragen mandatarissen		8.000	8.000	
Consolidatiebijdrage	0	0	0	0,00%
Bijdragen vennootschappen	152.300	159.640	7.340	4,82%
Specifieke bijdrage	16.304	8.304	-8.000	-49,07%
Toelage van de Staat	1.108.627	1.102.350	-6.277	-0,57%
Alternatieve financiering	535.451	452.870	-82.581	-15,42%
Btw	422.838	339.207	-83.631	-19,78%
Roerende voorheffing	43.035	43.532	497	1,15%
Stock options	1.515	1.515	0	-0,00%
Accijnzen op tabak	58.262	58.594	332	0,57%
Overige	9.802	10.022	220	2,24%
Bestemde ontvangsten	114.342	115.724	1.382	1,21%
Externe overdrachten	8	8	0	0,00%
Inkomsten uit beleggingen	5.829	10.391	4.562	78,26%
Varia	20.637	15.199	-5.438	-26,35%
TOTALE LOPENDE ONTVANGSTEN	4.431.239	4.360.079	-71.160	-1,61%
Kapitaalverrichtingen				
Overdracht van het provisioneel fonds voor geneesmiddelen	0	3.232	3.232	---
TOTALE ONTVANGSTEN	4.431.239	4.363.311	-67.928	-1,53%

De ontvangsten vertonen een globale daling van 1,53 % ten opzichte van de in de initiële begroting geraamde bedragen, hoofdzakelijk als gevolg van een sterke vermindering van de inkomsten uit de alternatieve financiering.

Die daling van de alternatieve financiering wordt in hoofdzaak¹²⁰ verklaard door de wijziging van de aflossing, door het sociaal statuut, van de door de Staat in 2001 overgenomen schuld. Bij de overname werd bepaald dat de aflossing zou worden gefinancierd door een vermindering van de ontvangsten uit de alternatieve financiering die aan het RSVZ worden gestort. Hoewel een concreet aflossingsplan is vastgelegd¹²¹, wordt het bedrag van de aflossing in de praktijk afgestemd op de financiële toestand van het sociaal statuut. Aldus werd bij de opmaak van de initiële begroting voor 2006 een aflossing van 61 miljoen euro voorzien¹²². Op basis van de herziene begrotingsramingen voor 2006 werd beslist het bedrag van de aflossing te verhogen met 88,7 miljoen euro tot 149,7 miljoen euro¹²³. De alternatieve financiering wordt bijgevolg verminderd met 149,7 miljoen euro, in de plaats van met 61 miljoen euro zoals initieel was voorzien. Het nog af te lossen saldo voor de jaren 2007 tot 2009 daalt tot 94,3 miljoen euro.

In verband met de ontvangsten uit bijdragen dient te worden opgemerkt dat de ramingen hiervoor naar boven toe zijn herzien, rekening houdend met een stijging van het aantal en de inkomsten van de bijdragenplichtigen die werd vastgesteld in de inkohierungen van het eerste trimester 2006.

Er dient te worden gewezen op een stijging van de inkomsten uit beleggingen. Die ontvangsten werden opnieuw geraamd rekening houdend met een toename met 111.593.256 euro van de reserves van het globaal beheer van de zelfstandigen, die werd geraamd op basis van het voorlopig boekhoudkundig resultaat op het einde van 2005.

De diverse inkomsten vertonen een constante daling sedert 2004 als gevolg van de progressieve vermindering van de overdrachten van renten en wiskundige reserves die zijn uitgevoerd door de levensverzekeringsmaatschappijen in het raam van de eerste pensioenverzekeringstelsels die vanaf 1956 voor zelfstandigen werden ingesteld.

¹²⁰ Daarnaast is er een beperkte verhoging van de ontvangsten uit de BTW en uit de andere financieringsbronnen waaruit de alternatieve financiering is samengesteld.

¹²¹ Artikel 66, §3, 2° van de wet van 2 januari 2001 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen.

¹²² Artikel 15 van de programmawet van 11 juli 2005.

¹²³ Die verhoging is in twee keer doorgevoerd. Door artikel 88 van de wet betreffende het generatiepact was het bedrag van de aflossing al verhoogd met 62,8 miljoen euro tot 123,8 miljoen euro. Bij de begrotingscontrole werd beslist tot een bijkomende verhoging met 25,9 miljoen euro.

2.3. Prestaties

Uitgaven vóór overdracht (in duizend euro)	Initiële begroting	1 ^{ste} aanpassing	Verschil	
RIZIV – Geneeskundige verzorging	1.205.728	1.210.998	5.270	0,44%
RIZIV - Uitkeringen	230.279	228.631	-1.648	-0,72%
RSVZ - Pensioenen	2.214.876	2.198.585	-16.291	-0,74%
RSVZ - Kinderbijslag	342.549	333.627	-8.922	-2,60%
RSVZ - Faillissementsverzekering	4.338	4.338	0	0,00%
TOTAAL	3.997.770	3.976.180	21.590	-0,54%

De uitgavenramingen vertonen een globale vermindering van 0,54 %, die is gerechtvaardigd door een uitstel van de indexering ervan van juni tot december, wegens de evolutie van de conjunctuurindexen die in februari 2006 door het Instituut voor Nationale Rekeningen werden gepubliceerd.

Zoals in de algemene regeling wordt het budgettair resultaat in het sociaal statuut voor de zelfstandigen gunstig beïnvloed door de beslissing om in de tak van de geneeskundige verzorging voor een bedrag van 8,7 miljoen euro aan uitgaven in mindering te brengen van de diverse uitgaven. Daarbij gaat het om:

- de uitgaven die zijn begrepen in de globale begrotingsdoelstelling, maar die in 2006 niet mogen worden uitgegeven (7,2 miljoen euro);
- de compensatie van nieuwe maatregelen door vermindering van de diverse uitgaven voor 1,5 miljoen euro.

3. Maatregelen in de sector van de gezondheidszorgen

3.1. *Globale begrotingsdoelstelling*

De globale begrotingsdoelstelling van de verplichte verzekering wordt vastgesteld door het bedrag van het voorgaande begrotingsjaar te verhogen met de jaarlijkse groeinorm van 4,5 % en met de te verwachten stijging van het gezondheidsindexcijfer¹²⁴.

3.1.1. Niet uit te geven bedragen

In de Algemene toelichting worden enkele bedragen uit het budget van het RIZIV opgesomd die in 2006 niet zouden moeten worden uitgegeven. Het betreft 133,8 miljoen

¹²⁴ Artikel 40, §1, derde lid van de GVVU-wet.

euro voor het Globaal beheer voor werknemers en 8,7 miljoen euro voor het Globaal beheer voor zelfstandigen.

De samenstelling van deze bedragen is opgegeven in onderstaande tabel.

(Alle bedragen in miljoen euro)

Maatregelen	Totaal bedrag	Algemene regeling	Regeling van de zelfstandigen
Stabiliteitsprovisie	80,4	75,6	4,8
Integratie fiscale maximumfactuur	25,5	23,7	1,8
Sociaal akkoord	7,9	7,2	0,7
Meerkost voor de "Sociale Maribel"	5,5	5,5	0,0
Saldo inhaalbedragen van de ziekenhuizen	0,9	0,9	0,0
Tweede pensioenpijler zorgsector (punt 3.2.2)	19,0	17,8	1,2
Fonds "Verslaving" (vroeger "Tabaksfonds")	3,0	2,8	0,2
Aanpassing van de ziekenhuisbudgetten	0,3	0,3	0,0
Totaal	142,5	133,8	8,7

Voor die uitgaven is in 2006 geen enkele financiering voorzien, wat blijkt uit het feit dat de rubriek "diverse uitgaven" voor het RIZIV wordt verminderd (zie punten 1.3.3 en 2.3). Hoewel er nog geen elementen zijn die toelaten te beoordelen of die bedragen in 2006 al dan niet zullen worden uitgegeven, wenst het Rekenhof hierbij volgende opmerking te formuleren.

De *stabiliteitsprovisie* is bedoeld voor het dekken van de meeruitgaven die worden geregistreerd tussen het ogenblik waarop een mogelijke overschrijding van de uitgaven voor een bepaalde sector wordt vastgesteld en het ogenblik waarop de (verplicht te nemen) uitgavenbeperkende maatregelen in werking treden¹²⁵. De optie om de globale begrotingsdoelstelling niet met de "niet uit te geven" bedragen te verminderen¹²⁶, heeft als gevolg dat er een machtiging wordt gegeven voor uitgeven van de volledige globale begrotingsdoelstelling. Aangezien voor deze provisie geen inkomsten worden voorzien, verliest zij haar karakter van financiële buffer omdat in voorkomend geval nieuwe middelen zullen moeten worden gezocht.

¹²⁵ De andere posten houden verband met uitgaven die weliswaar zijn begroot in 2006, maar waarvan de betaling zal worden doorgeschoven naar 2007.

¹²⁶ hoewel artikel 40, §1, van de GVU-wet bepaalt dat de begroting mag stijgen met "een reële groeinorm van 4,5 %" per jaar, is deze groeinorm te beschouwen als een maximale norm. Zie hiervoor de Memorie van Toelichting bij de programmawet van 22 december 2003, Parl. St., Kamer, DOC 50 0473/001, blz. 55.

3.1.2. Aanpassing van de globale begrotingsdoelstelling aan de nieuwe indexhypothese

De globale begrotingsdoelstelling werd niet aangepast aan de verwachte evolutie van de gezondheidsindex van 1,7 %. Indien dit was gebeurd zou de globale begrotingsdoelstelling 90,1 miljoen euro¹²⁷ lager moeten worden vastgesteld (algemene regeling: 84,2 miljoen euro; regeling van de zelfstandigen: 5,9 miljoen euro)¹²⁸. Die marge is hoger dan de ruimte van 42,8 miljoen euro die volgens de begrotingsdocumenten beschikbaar is.

Bovendien wordt in de algemene toelichting gesteld dat de nieuwe initiatieven, voor een totaal bedrag van 53,8 miljoen euro met inbegrip van een deel van de "niet uit te geven" bedragen, zullen worden gefinancierd door de marge van 42,8 miljoen euro.

(Alle bedragen in miljoen euro)

Maatregelen	Totaal bedrag	Algemene regeling	Regeling van de zelfstandigen
Terugbetaling van Herceptine (kanker)	21,0	19,6	1,4
Extra uitgaven sociaal akkoord	4,1	3,8	0,3
Meerkost voor de "Sociale Maribel"	5,5	5,5	0,0
Saldo inhaalbedragen van de ziekenhuizen	0,9	0,9	0,0
Tweede pensioenpijler zorgsector (punt 3.2.2)	19,0	17,8	1,2
Fonds "Verslaving" (vroeger "Tabaksfonds")	3,0	2,8	0,2
Aanpassing van de ziekenhuisbudgetten	0,3	0,3	0,0
Totaal	53,8	50,7	3,1

De uitgaven voor de terugbetaling van Herceptine en de bijkomende uitgaven voor het sociaal akkoord, samen 25,2 miljoen euro, zullen worden opgenomen in de globale begrotingsdoelstelling.

3.1.3. Gevolgen van het niet verlagen van de globale begrotingsdoelstelling

Een aanpassing van de globale begrotingsdoelstelling is wettelijk niet uitgesloten, maar impliceert dat de globale begrotingsdoelstelling 2007 zou worden berekend door uit te gaan van een lager bedrag. Ook de toepassing van de financiële verantwoordelijkheid van de verzekeringsinstellingen wordt beïnvloed door de beslissing om de globale begrotingsdoelstelling te handhaven op het huidige bedrag.

3.2. Andere maatregelen

¹²⁷ Verschil tussen het bedrag van de indexering bekomen door toepassing van een index van 2,2 % (398,6 miljoen euro) en het bedrag bekomen door toepassing van een index van 1,7 % (308,5 miljoen euro).

¹²⁸ De indexering van de globale begrotingsdoelstelling is een lineaire verhoging van het normbedrag en doet geen afbreuk aan de specifieke indexeringsmechanismen in de diverse sectoren.

3.2.1. Uitgaven voor de "tweede pensioenpijler" in de zorgsector

Het sociaal akkoord voor de gezondheidssector van december 2005 voorziet in de invoering van een tweede pensioenpijler voor verpleegkundigen (zowel de verpleegkundigen met een arbeidsovereenkomst als de zelfstandige verpleegkundigen). Daarvoor wordt in 2006 een bedrag uitgetrokken van 19 miljoen euro. Dat bedrag zal door het RIZIV worden gestort aan de RVP en wordt in de tabellen in de Algemene Toelichting¹²⁹ gerubriceerd als een overdracht binnen de sociale zekerheid ("interne overdracht"). Daardoor beïnvloedt de verrichting het begrotingsresultaat van de sociale zekerheid niet.

In de mate dat het hier om een voorlopige maatregel gaat en het de bedoeling zou zijn de bijdragen over te dragen aan een (nog op te richten) sectoraal pensioenfonds, zullen de uitgaven de begrotingen van de volgende jaren bezwaren.

3.2.2. Ziekenhuisbudgetten

De uitgaven voor de opname en het verblijf in het ziekenhuis zijn wettelijk beperkt tot het bedrag van het globaal budget voor het Rijk¹³⁰. Binnen dat globaal budget worden de begrotingsenveloppen van de individuele ziekenhuizen ("budgetten van financiële middelen") bepaald. Na het einde van de periode waarvoor de budgetten van financiële middelen zijn vastgesteld, moeten de door de verzekeringsinstellingen geboekte uitgaven worden vergeleken met het globaal budget voor het Rijk. Indien er op het niveau van het Rijk een verschil bestaat tussen de geboekte uitgaven en dit globale budget, wordt dit verschil verrekend in het budget van financiële middelen van een later jaar¹³¹. Bij de begrotingsopmaak voor 2006 maakte de regering haar intentie duidelijk om in 2006 de concrete modaliteiten van de regeling vast te leggen. Een eerste toepassing van die modaliteiten zou volgens de regering leiden tot een recuperatie van 6,1 miljoen euro.

Navraag door het Rekenhof bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (bevoegd voor de materie van de ziekenhuisbudgetten) leert echter dat er nog geen begin is gemaakt met de uitvoering van de bepalingen. Door praktische problemen (onder meer met betrekking tot de remgelden) kan de vergelijking tussen de geboekte uitgaven en het globaal budget voor het Rijk niet worden gemaakt. Volgens de verstrekte informatie zou een aanpassing van de Ziekenhuiswet worden overwogen om aldus de vastgestelde problemen te verhelpen. Het Rekenhof merkt op dat het in die omstandigheden weinig waarschijnlijk is dat de recuperatie nog in 2006 kan worden uitgevoerd.

¹²⁹ Cf. Parl. St., Kamer, DOC 51 2448/001, blz. 147.

¹³⁰ Artikel 87 van de Ziekenhuiswet.

¹³¹ Artikel 104quater, §1, van de Ziekenhuiswet.